

STRIPMUNK

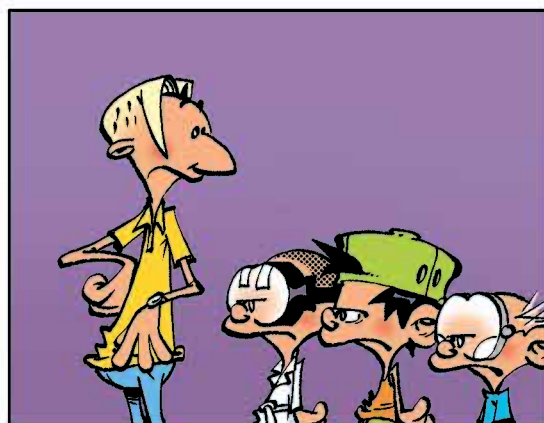

JOHN BLACKSAD in de buik van New York

'PANDEMIE? IS ER EEN PANDEMIE?'
Stripmunk sprak met Merho, Nix
en Steve Van Bael

**DE LAATSTE ZWAARDVIS, NU AL
EEN BLAKE & MORTIMERKLASSIEKER**
Een interview met Peter Van Dongen
en Teun Berserik

DE GENIALE SOEPSELDER
Nieuwe avonturen van Piet Pienter en Bert Bibber!

De najaarsoogst was nog nooit zo indrukwekkend

KIM SANDERS | UITGEEFSTER STRIPS

Eindelijk kunnen we terug ademen. Maanden thuis zitten heeft onze zin om weer naar buiten te komen en onze passie voor het stripverhaal met zoveel mogelijk gelijkgezinden te delen alleen maar aangewakkerd. En we hebben heel wat om over te praten en te discussiëren, want de najaarsoogst is nog nooit zo indrukwekkend geweest – toch één positief gevolg van die vervelende lockdown.

Merho schudt de pandemie van zich af met *Patiënt Zero*, een hilarisch post-corona avontuur van de Kiekeboes. We vroegen hem en collega's Nix en Steve Van Bael welke impact dat vieze beestje heeft gehad op hun leven en werk. Corona zorgt ook voor wilde ideeën, want met *De geniale soepselder* leveren Charel Cambré en Marc Legendre een heuse hommage af aan Piet Pienter en Bert Bibber. En met *De Vroem-Vroem-Club* krijgen ook Suske en Wiske een mooi eerbetoon van Yann en Gerben Valkema. Werd het stilaan geen tijd voor een nieuw *Zwaardvisverhaal*? 75 jaar na de klassieker van Edgar P. Jacobs trakteren Jean Van Hamme, Peter Van Dongen en Teun Berserik de fans met *De laatste zwaardvis* op een nieuw Blake en Mortimer-avontuur. Verwacht je dit najaar ook aan blockbusters als Blacksad, Thorgal en Largo Winch of vergaap je aan de beeldenpracht van Vesper en Noir Burlesque.

Geniet van onze nieuwe titels en... blijven ademen!

PANDEMIE? IS ER EEN PANDEMIE? ► P. 4-7

DE LAATSTE ZWAARDVIS ► P. 8-9

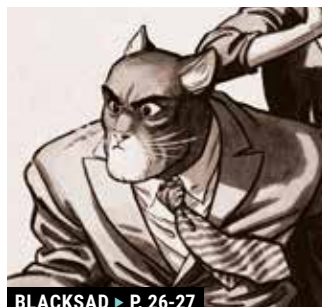
KLAAGZANG ► P. 10-14

PIET PIENTER EN BERT BIBBER ► P. 16

HELDEN ► P. 22-25

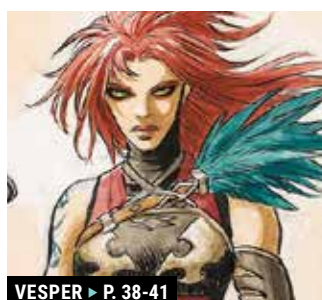
BLACKSAD ► P. 26-27

SUSKE EN WISKE ► P. 31

NOIR BURLESQUE ► P. 34-37

VESPER ► P. 38-41

COLOFON

Stripmunk magazine is een uitgave van Standaard Uitgeverij.

STANDAARD
UITGEVERIJ

V.U. Wim Verheije en Jeroen Overstijns
Franklin Rooseveltplaats 12
2060 Antwerpen
T. 03 285 72 00

Coördinatie: Jente Lambrechts
Redactie: Ronald Grossey
(met dank aan Marie-Lynn Herpoel)
Opmaak: Willem Wouters

Coverbeeld: © DARGAUD 2021.

Lees alle edities van Stripmunk magazine online via www.standaarduitgeverij.be

Alle beeldmateriaal en teksten zijn auteursrechtelijk beschermd en mogen niet worden overgenomen zonder uitdrukkelijke toelating. Prijzen en verschijningsdata zijn onder voorbehoud.

WIJ ♥ STRIPS

Volg Standaard Uitgeverij online en blijf op de hoogte van het laatste nieuws rond strips.

[/standaarduitgeverij.be](http://standaarduitgeverij.be)
[/standaarduitgeverijstrips](https://www.facebook.com/standaarduitgeverijstrips)
[/standaarduitgeverijstrips](https://www.instagram.com/standaarduitgeverijstrips)
[/standaarduitgeverij](https://www.youtube.com/standaarduitgeverij)
[/standaarduitgeverij](https://www.pinterest.com/standaarduitgeverij)

BEHEER JE STRIPVERZAMELING

Stripmunk is de eenvoudigste manier om je stripverzameling te beheren en is dé plaats om nieuwe strips te ontdekken.

[Download op de App Store](https://apps.apple.com/nl/app/stripmunk/id1444444444) [GET IT ON Google Play](https://play.google.com/store/apps/details?id=com.standaarduitgeverij.stripmunk)

MERHO

NIX

STEVE VAN BAEL

Het leek het ideale thema voor een spannende thriller of een rampenfilm: een dodelijk virus dat de wereld decimeert. Het leek een vage herinnering van wat ooit in een ver verleden was gebeurd: de pest, tyfus, de Spaanse griep. Het brak eind 2019 uit in China en het zou zeker de Chinese landgrenzen niet overschrijden, maar het kreeg een naam: corona.

We hadden beter moeten weten. Het bleek dodelijk te zijn en zich snel te verspreiden. Op 18 maart 2020 ging België in lockdown light, op 23 maart volgde Nederland met een intelligente lockdown. Sindsdien beheerste het coronavirus ons denken en doen.

Pandemie? Is er een

Nix over De Buurtpolitie 15

De Buurtpolitie 15 is er eentje van veel misverstanden. De poetsvrouw sluit per ongeluk het hele team op in het politiebureau en de commissaris denkt dat het om een gijzeling gaat. Terwijl ze daar 's nacht in hun kantoor bivakkeren, wordt er ingebroken.

DE BUURTPOLITIE 15 | De dikke, de dunne en de korte | Nix | SC | 32 pag. | € 6,99

Toch stond de wereld niet stil. Het virus inspireerde Merho zelfs tot het bedenken van een nieuw de Kiekeboes-verhaal: *Patiënt Zero*. En ook zijn collega's maakten nieuwe prachtige stripalbums. Hoe beleefden stripauteurs Merho, Nix en Steve Van Bael de COVID 19-periode?

Opgelucht dat we konden vertrekken

Plotseling was het coronavirus er en de westerse wereld ging op slot. Of was het voor jou toch niet zo plotseling? Heb je er ooit rekening mee gehouden dat het eens zou kunnen gebeuren dat een virus een echte fysieke bedreiging zou vormen?

Merho: Begin vorig jaar was dat hele virus nog een ver-van-mijn-bedshow. Dat zou wel overwaaien. Maar tijdens de krokusvakantie moesten mensen in quarantaine in een hotel op Tenerife. Wij gingen kort daarop zelf voor tien dagen naar Gran Canaria. Op mijn leeftijd moet je weleens een pilletje slikken. Uit voorzorg had ik dus toch maar een voorraadje medicijnen meegenomen. Plus aantekeningen voor een nieuw scenario. Als ik dan vast zou zitten, kon ik me alleszins nuttig bezighouden. Op Gran Canaria was er geen vuiltje aan de lucht. Veel volk op straat, alle winkels open en overvolle terrassen. Op BVN volgden we elke avond het VRT-nieuws. En dat werd van dag tot dag grimmiger. Op onze laatste vakan-

tiedag gingen alle winkels en restaurants dicht en moesten we in het hotel blijven. We waren heel opgelucht toen we de volgende morgen gewoon konden vertrekken. Weliswaar in een overvol vliegtuig, en van mondkapjes was nog lang geen sprake. Het was de dag dat in België de eerste lockdown begon. We dachten toen nog dat we er op een paar maanden vanaf zouden zijn. Dat draaide helemaal anders uit.

Nix: Het zat er een beetje aan te komen als je ziet hoe de mens de aarde als een wegwerpproduct behandelt. Een pandemie aangrijpen om de teloorgang van biodiversiteit aan de kaak te stellen blijkt wetenschappelijk kort door de bocht te zijn. Maar menselijke activiteiten in de buurt van natuurlijke ecosystemen brengen onmiskenbaar risico's met zich mee. En aangezien de mensensoort heel talrijk is, was het voor zo'n virus als SARS-CoV-2 opeens wel party time. Acht miljard gastheren! Wij mensen mochten geen feest meer vieren, het virus amuseerde zich te pletter.

© 2021 Standaard Uitgeverij

pandemie?

© 2021 Standaard Uitgeverij

Steve Van Bael: Die vraag overvalt me al meteen, net zoals het virus ons bijna twee jaar geleden heeft overvallen ... Nee, in feite. Ik heb daar nooit rekening mee gehouden. Omdat ik altijd positief probeer te blijven en te redeneren. Als je over alles negatief denkt, dan trek je dat meestal aan. Natuurlijk moet je wel helder en realistisch blijven denken. Los van het virus heb ik er al wel over nagedacht wat ik zou doen als ik nu bijvoorbeeld mijn rechterhand (tekenhand) niet meer zou kunnen gebruiken. Een duim die je kwijtraakt door een ongeluk of zo...

Het eenzame monnikenwerk

Auteurs hebben een eenzaam beroep, dat is bekend, maar hoe veranderde jouw leven en jouw werksituatie door de restrictieve maatregelen in de bestrijding van het virus, de lockdown, de bubblen, de mondkapjes ... Had dit tijdens die periode zelf ook invloed op je werk, zowel mentaal als praktisch?

Merho: Voor mij veranderde er niet zoveel tijdens de lockdown. Ik ben een kluizenaarsbestaan gewend. Voor vrienden en kennissen van mijn generatie viel het niet altijd mee. Vroeger benijdde ik hen weleens voor de vele uitstapjes, citytrips, reisjes en lunches, terwijl ik altijd weer gegijzeld werd door de

Kiekeboes. Maar zij vielen in een zwart gat, terwijl voor mij eigenlijk alles gewoon doorging. Sinds de digitalisering werken mijn medewerkers sowieso grotendeels van thuis uit. Dat veranderde dus ook niet. Natuurlijk miste ik de sociale contacten. Mijn kleinkinderen, etentjes met vrienden en niet te vergeten: reizen. We hadden er vorig jaar nog een paar gepland. Die werden doorgeschoven naar dit jaar en ze zijn ondertussen nog eens uitgesteld tot volgend jaar. In juli van dit jaar gingen we met de familie naar Griekenland, voor het eerst sinds lang allemaal samen op vakantie. Dat deed veel deugd.

Nix: Ik werk inderdaad al twintig jaar thuis. Als er veel deadlines tegelijk zijn, gebeurt het dat ik wekenlang niemand zie. Dus ging die lockdown een beetje onopgemerkt voorbij. Ik maakte de eerste maanden bij vrienden die aan de telefoon over de pandemie begonnen nog wel een flauwe grap: 'Pandemie? Is er een pandemie?' Het leukste was het verbod op niet-essentiële verplaatsingen. Daardoor was er zo weinig verkeer dat het leek op mijn kindertijd in de jaren zeventig. Toen speelden wij op straat en reden er amper auto's. We spanden een koord over de rijweg en begonnen te tennissen. Als er dan toch eens een wagen aankwam, maakten we

Steve van Bael over Nachtwacht 9

'Het verhaal begint met een hevig gevecht tussen Keelin en een 'cultri', een ontsnapte klauwdemon. Keelin ontkomt op het nippertje aan de dood. Gelukkig kan Vlad haar redden en wordt de demon teruggestuurd naar de onderwereld. Ondanks het feit dat Keelin er met een paar kleerscheuren van afkomt, beslist de Hoge Raad om de Nachtwacht meer bescherming te bieden. Daarvoor schakelt de raad Teléria in, een elf gespecialiseerd in magische natuurkrachten. Teléria heeft speciale beschermingsvesten voor de Nachtwacht ontworpen, dankzij de magie van Spirita, een onderwereldse energiebron. Maar Spirita blijkt onbetrouwbaar en de beschermende vesten keren zich tegen de Nachtwacht. Tot overmaat van ramp stuurt Spirita de homunculi naar de aarde: kleine wezentjes die machines tot leven wekken. Het plan is om van de vesten af te raken en Spirita uit te schakelen in de onderwereld. Maar het wezen verschuilt zich in een al even bizarre als gevaarlijke wereld ...

De uitdaging in dit verhaal lag erin om alle machines, auto's, tanks enzovoorts tot leven te laten komen zodat de pagina's vol beweging zouden zitten.'

NACHTWACHT 9 | De machinegeest | Van Gucht, Van Bael | SC | 32 pag. | € 6,99

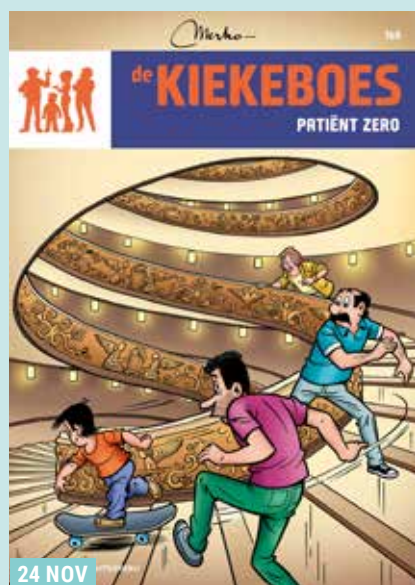

Merho over Patiënt Zero

‘Hoe vaak hebben ze me vorig jaar niet gevraagd of ik een verhaal wilde maken over de pandemie. Oorspronkelijk was ik het helemaal niet van plan. Want eens dit achter de rug is hebben de mensen het wel even gehad met die pandemie. En zitten ze niet te wachten op een strip of een film die er opnieuw over begint. Bovendien verval je vlug in clichés. De complottheorie. Iemand verspreidt een virus en heeft als enige een vaccin in handen dat de wereld kan redden. Iets te veel voor de hand liggend en met een te hoog James Bond-gehalte. Maar alles wat er rond de pandemie en de lockdown hing was wel interessant. Thuiswerk, scholen die sluiten, bejaarden in afzondering, reisverbod, avondklok, de media, verklaringen van ministers, virologen die plots BV's worden ... Toen ik over dit alles nadacht, ging er een lichtje branden. En uiteindelijk besloot ik er toch iets mee te doen.’

DE KIEKEBOES 160 | Patiënt Zero | Merho, Stallaert SC | 48 pag. | € 7,25

dat touw even los. Niemand die zich druk maakte. Dat zou je vandaag maar moeilijk kunnen, behalve in de officieel vergunde ‘speelstraten’ die met dranghekken afgezet worden. Maar tijdens de lockdown kon het wel weer even.

Van Bael: Altijd thuis werken ben ik inderdaad gewend en dat heeft zijn voor- en nadelen. Tijdens de lockdown waren er wel meer nadelen dan voordelen. Het enige verschil was dat het hele gezin nu plots ook thuisbleef en dat was ik niet gewend. Ik werk overdag altijd ongestoord en zonder te veel afleiding aan mijn stripverhalen. Iemand die niet in een creatieve sector zit, en in dit geval het soms eenzame monnikenwerk als striptekenaar, kan niet begrijpen dat je een soort van stilte of cocon nodig hebt om je te verdiepen in het stripwerk. Dat was nu plots anders.

Zo moesten mijn vrouw en ik op een gegeven moment zelf leraar spelen voor onze dochter en dat nam veel tijd in beslag. Mijn vrouw moest bovendien dikwijls uit werken gaan omdat zij in de verpleging zit. Op een gegeven moment moest ik dus het tekenpotlood overdag neerleggen, omdat ik plots huisvader was geworden en niet meer aan tekenen toekwam. Zo moest ik ‘s avonds of ‘s nachts voortwerken, want aan tekenwerk en opdrachten was er geen gebrek. De tekenproducties bleven doorlopen. En zo was plots mijn dagelijkse structuur uit elkaar gebroken. Ik werkte mij eigenlijk gewoon helemaal in het rood. Op een gegeven moment was ik op, uitgeblust, maar ik wou daar niet aan toegeven. Ik wist dat ik rust nodig had, maar ik wilde er niemand mee lastigvallen omdat ik mijn job niet kwijt wou. Mijn uitgever, alsook Merho, zijn mij altijd blijven steunen en daar ben ik hen heel dankbaar voor, want de deadlines dreigden catastrofaal te worden. Op een bepaald moment geraakte ik terug op de rails en heb ik alles nog kunnen redden qua deadlines.

Een feestje

Zette de pandemie je aan het denken om dingen in je leven of je werkomgeving te veranderen?

Merho: Voor deze pandemie was ik mijn leven al aan het herschikken. Ik vind strips maken nog altijd fijn, maar op mijn leeftijd mag het geen dwangarbeid worden. Het moet een feestje blijven. Geen druk, dus minder albums per jaar zodat er meer tijd overblijft voor andere dingen. Maar tijdens de lockdown was ik blij dat ik mijn werk had. Daardoor verschijnen er dit jaar voor een keer nog eens vier albums. Maar de gemiste reizen en vakanties ga ik in de toekomst wel weer inhalen.

Nix: De pandemie bleek voor heel wat sectoren nefast, maar op stripauteurs had ze voorlopig weinig impact. Van mijn uitgevers hoor ik dat ze het afgelopen jaar goed verkocht hebben. Naast mijn werk ben ik opnieuw gaan studeren. Ik volg een Master in Artificial Intelligence aan de KU Leuven. De dingen die ik daar zie, zullen meer impact hebben op ons metier.

Van Bael: Door de pandemie besef ik dat ik af en toe eens meer tijd moet maken voor mijn gezin. Ik doe mijn job supergraag, maar tussendoor moet je ook nog wat genieten van het leven, de kleine dingen, je gezin ... Want het leven gaat veel te snel. Mijn werkstructuur is dezelfde gebleven, toch op een paar weekends minder na. Die tijd spendeer ik dan met mijn gezin, familie en vrienden ...

Positief blijven

Heb je ook positieve dingen gezien? Voor de wereld, maar ook voor je eigen situatie?

Merho: Ik denk dat de lockdown ons geleerd heeft dat onthaasten niet zo'n slechte zaak is. We zijn altijd druk druk in de weer en we rennen van de ene burn-out naar het andere hartinfarct. Alleen vrees ik dat we dit weer vlug gaan vergeten en hervallen in het oude patroon. Wat me ook opviel tijdens de lockdown, is dat wildvreem-

de mensen tijdens het wandelen elkaar gemakkelijker goedendag zeiden. Door alle regeltjes werd onze bewegingsvrijheid flink beperkt. Maar het kan veel erger. Als ik denk aan gevangenen die voor jaren opgesloten zitten. Of Anne Frank die als tiener moest onderduiken in het achterhuis. Daarmee vergeleken viel het allemaal nog heel erg mee.

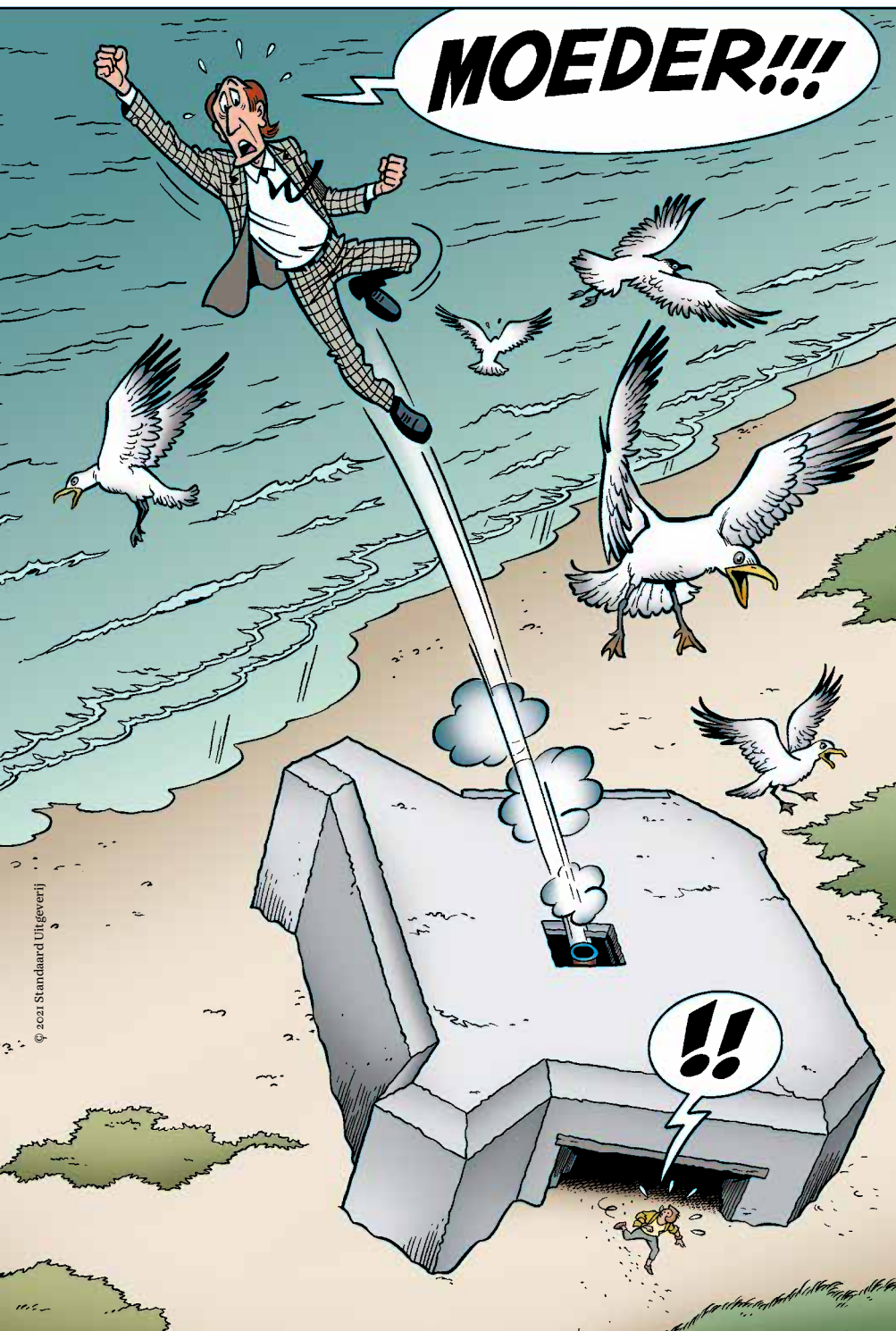
Nix: Er zijn mooie initiatieven van solidariteit en verbondenheid ontstaan. En er wordt iets meer gepraat en geschreven over duurzaamheid. In de supermarkt groeit het aanbod aan vegetarisch eten en initiatieven die de korte keten promoten, worden populairder. Maar het blijft veel te weinig. Ik zeg soms triomfantelijk dat ik tot het één procent behoer, alsof ik tot de rijkste top behoer. Maar eigenlijk bedoel ik het één procent vegetariërs. Zo marginaal

is het voorlopig nog.

Van Bael: Ik merk dat er terug meer strips gelezen worden. Het is nog niet de grote revival zoals in de jaren zeventig en tachtig, maar het is een begin. Ik blijf er stevast in geloven dat strips zullen blijven bestaan en op een bepaald moment zelfs terug een grote hype zullen worden. Immers, alles in de geschiedenis herhaalt zich. Kijk bijvoorbeeld maar naar de terugkeer van de retro, de platenspelers, de grote hoofdtelefoons in plaats van kleine in-ears, de gameconsoles met spelletjes uit de jaren tachtig... Positief blijven is de boodschap.

Inspiratie

Op creatief vlak putte Merho inspiratie uit de coronacrisis met zijn nieuwe de Kiekeboes-verhaal

Patiënt Zero. Marnix en Steve, staat er bij jullie iets te borrelen rond het thema van de pandemie?

Nix: In de stripserie De Buurtpolitie kwam er al een pandemie voor in album 5. En overstromingen hebben ze ook al gekend in album 10. Dat getuigt geenszins van helderziendheid, hoor. Met deze reeks hou ik graag een vinger aan de maatschappelijke pols. Maar het is in de eerste plaats een strip voor een erg jeugdig publiek, zwaarwichtig wordt het dus nooit.

Van Bael: Naast tekenaar ben ik ook scenarist. Door het tekenwerk voor de Nachtwacht en de Kiekeboes heb ik nu helaas al jaren niet meer kunnen schrijven en dat wringt wel een beetje. Want ik schrijf heel graag. Mijn lades liggen vol met schrijfmateriaal, ideeën, plots, synopsissen... Zo ben ik onlangs terug beginnen te schrijven. In een van die verhalen speelt een 'soort' virus inderdaad de hoofdrol. Niet het covidvirus, maar iets soortgelijks.

Scherven en parels

En wat met de toekomst? Toch met een zorgelijke blik of blijf je optimistisch?

Merho: Iedereen die het meemaakte zal deze pandemie voor de rest van zijn of haar leven blijven onthouden. Zoals de generatie van mijn ouders het altijd weer over de oorlog had. Zoiets is ons tot nu toe bespaard gebleven. Er zullen misschien nog pandemieën volgen. Er is de vervuiling van de oceanen, de migratievloed, de klimaatproblematiek en noem maar op. Als je de geschiedenis erop naleest, heeft elke tijd gekampt met conflicten en schijnbaar onoplosbare situaties. Maar we zijn er telkens weer doorgekomen. Dus blijf ik optimistisch.

Nix: De pandemie heeft aangetoond dat er in geval van urgentie snel en efficiënt kan gereageerd worden. Dat zat ik te bedenken tijdens het kwartiertje verplichte rust na de vaccinatie. Als je ziet hoe alert er ingespeeld werd op de besmettingscijfers en hoe snel die vaccins ontwikkeld werden. Als we nu dezelfde urgentie zouden voelen voor de klimaatzaak, dan denk ik dat het nog wel goed komt.

Van Bael: Met positief vooruit te kijken, bereik je het meeste. Ter plaatse blijven trappelen is niks voor mij. Persoonlijk denk ik ook dat er voor alles altijd een oplossing is, ook al is het soms moeilijk. 'Onmogelijk bestaat niet, dat is een uitvlucht om niks te moeten doen'. Dat is een stelling die ik op twintigjarige leeftijd heb ontdekt en ik heb mij daar altijd aan gehouden. Hoe moeilijk het soms ook is. Blijven doorzetten en niet opgeven. In de scherven van het verleden liggen de parels voor morgen... ■

PETER VAN DONGEN TEUN BERSERIK

Je hebt goeie stripalbums, je hebt steengoeie stripalbums en je hebt legendarische stripalbums. De *Het geheim van de Zwaardvis*-trilogie van E.P. Jacobs behoort al decennia tot die derde categorie. Je moet dus sterk in je schoenen staan om een vierde *Zwaardvis*verhaal te durven schrijven. Maar ja, als je de naam Jean Van Hamme als scenarist op de cover ziet staan, weet je al dat een vierde *Zwaardvis*klassieker in de maak is. Voeg daarbij de Nederlandse grafische klasbakken Teun Berserik en Peter Van Dongen – die met het tweeluik *De Vallei der Onsterfelijken* al hadden bewezen dat ze weergaloos een Blake & Mortimer-verhaal in hun vingers hebben – en je krijgt met *De Laatste Zwaardvis* een ware traktatie.

‘Een nieuw *Zwaardvis*verhaal gaf me een enthousiasme om Jacobs te eren.’

BLAKE & MORTIMER 28 | De laatste Zwaardvis |
Van Hamme, Van Dongen, Berserik | 64 pag. |
SC | € 10,50 | BIBLIO | € 37,95 | LUXE | € 59,95

Beste Peter, van Teun wisten we uit een vorig interview dat *Het Gele Teken* en de twee Piramideverhalen zijn favoriete Blake & Mortimer-albums zijn. Welk album of welke albums zijn jouw favorieten?

Peter Van Dongen: Eigenlijk dezelfde boeken, maar dan in een andere volgorde. Eerst de twee Piramideverhalen en dan *Het Gele Teken*. Komt waarschijnlijk door de ‘klare lijn’ die Jacobs hanteert in dit tweeluik. Omdat ik als kind al veel eerder Hergé ontdekt had, spraken de Piramideverhalen me blijkbaar aan. En ook het verhaal, natuurlijk: op reis naar exotische oorden. Wat ik nu, als grote fan van Yves Chaland, zeer waardeer in *Het Gele Teken* is vooral ook de pen-seel-lijnvoering.

Van Hamme was onder de indruk

Jullie hadden voor *De Vallei der Onsterfelijken* een werkmethode ontwikkeld. Bleef die gehandhaafd?

Van Dongen: Ja, we werkten eigenlijk precies op dezelfde manier, tenminste zoals voor het tweede deel van *De Vallei der Onsterfelijken*. Teun begon met de eerste decoupageschetsen, die ik vervolgens kritisch bekeek en waar nodig veranderde. Ik schetste dan de volgende decoupagepagina's uit, die Teun dan weer bekeek en waarop hij eventuele opmerkingen maakte. Zo hebben we globaal per tien pagina's de lay-outschetsen uitgewisseld, waarna ik na meerdere aanpassingen de uiteindelijke versie als geheel naar de uitgever

stuurde. Uiteindelijk maakte ik ongeveer 2/3de van de decoupagepagina's en Teun 1/3de. Eenmaal goedgekeurd door de uitgever en Van Hamme (hij was enorm onder de indruk!) gingen we aan de slag met de uitwerking van de schetsen.

Was corona een stoorzender?

Van Dongen: Voor mij speelde corona geen rol. We werken meestal per e-mail. Pas na het uitschetsen van de definitieve potloodplaten deden we correcties op fotokopieën, die we elkaar hadden toegestuurd. Wat zeker hielp door corona is de ontstane tijd die ik plotseling kreeg, na alle afzeggingen van festivals in het buitenland. Ik kon me daardoor geheel wijden aan *De Laatste Zwaardvis*.

Berserik: Vanwege covid ben ik in België gebleven. In het dorp waar ik woon met zijn veertien inwoners, bestond er overigens weinig kans op besmetting.

Je doet je best

Bestond er geen extra schroom om met een scenario van Jean Van Hamme of om aan een nieuwe 'Zwaardvis' te werken?

Berserik: Nu je het zo vraagt, daar heb ik eerlijk gezegd niet echt op gelet. Je gaat zitten en je doet je best.

Van Dongen: Voor elk nieuw verhaal heb ik sowieso altijd het gevoel dat je jezelf opnieuw moet bewijzen. Zeker met Blake & Mortimer. Altijd kritisch naar je werk blijven kijken en niet te snel tevreden zijn met wat je maakt. Dat Jean Van Hamme een groot scenarist

Blake en Mortimer in het Belgisch Stripcentrum

De tentoonstelling *Het geheim van de Zwaardvissen* wil aan het publiek de sleutels aanreiken om dit baanbrekende werk in zijn tijd te begrijpen en tegelijk de verbazingwekkende actualiteit van dit historische tweeluik te belichten.

30 SEPT 2021 ► 16 APRIL 2022

© 2021 - Uitgeverij BLAKE & MORTIMER / Studio Jacobs (Dargaud-Lombard nv)

is en met ons dit verhaal wilde maken is natuurlijk eervol en ook reden om nog beter je best te doen. Maar geen schroom. Dat het een nieuw *Zwaardvis-verhaal* is, gaf me een enthousiasme om Jacobs met dit nieuwe album te eren, en zo de fans van Jacobs iets te geven waar ze gelukkig mee zijn. Even afwachten nog, haha.

Werkte Van Hamme op een andere manier dan Yves Sente, die het scenario voor *De Vallei der Onsterfelijken* schreef?

Van Dongen: Van Hamme liet meer ruimte voor interpretatie dan Yves Sente. Niet elk plaatje werd al uitvoerig beschreven. Hij gebruikte ook minder tekst en dialoog en minder plaatjes per pagina, dus was er meer ruimte voor ons tekenwerk. Tussentijds kregen we van de uitgever opmerkingen over de getekende pagina's. Pas in het laatste stadium, de volledige potloodversie en daarna de inktversie, kregen we Van Hammes op- en aanmerkingen. Summier overigens.

Berserik: De manier waarop Van Hamme het scenario uitschreef week inderdaad niet zo af van die van Sente. Misschien met dat verschil dat Jean meer de sfeer van ieder plaatje beschreef en Yves wat meer in detail ging. We kregen wel als commentaar dat hij zelden een uitgewerkt scenario voorgelegd had gekregen waarover hij zo weinig op te merken had. Een compliment van de meester.

Een maquette van wijnflessen en kattenvoer

In *De Laatste Zwaardvis* krijgt Francis Blake de opdracht om in Pakistan de activeringscode van de Zwaardvissen te wijzigen. Het is een heel spannend verhaal geworden, met een aantal scènes die zich afspelen in Londen en Belfast, waar de IRA een complot voorbereidt. Een kolfje naar de hand van anglofiel Teun?

Van Dongen: De meeste Londenscènes zijn van mijn hand, op een paar pagina's van Teun na die zich binnen in de War Office afspelen. De pagina's met straatscènes van Londen, de panorama's, de scènes in Belfast heb ik gemaakt, en ook de pagina's met meer exotische locaties. Wat dat laatste betreft is ons aandeel gelijk. We maakten ieder 31 pagina's en het verhaal speelt zich voor een groot deel in de woestijn af.

Welke scènes vonden jullie grafisch de grootste uitdaging?

Van Dongen: Voor mij toch wel de Londenscènes. Bijvoorbeeld *London by night* en de pagina met het War Office, al die ramen en torentjes! En toch ook de twee pagina's waar de vijf Zwaardvissen klaar staan voor transport en onderweg zijn. Grote platen die ook sfeervol moeten zijn. Maar goed, na het tekenwerk kleur ik ook nog alle pagina's in, waarbij ik erop moet letten Jacobs' kleurgevoel te benaderen. Een oud, derde deel van de *Zwaardvis* uit de jaren vijftig en de inkleuring van de Piramideverhalen zoals gebruikt in het magazine *Tintin/Kuifje* waren mijn inspiratie. Het blijft dus altijd een uitdaging.

Berserik: Een uitdaging betekent dat je niet weet waar je aan begint. Ja, sommige plaatjes kosten wat meer energie dan andere om ze goed te krijgen. Zoals de scène van Mortimer in de hal met al die Zwaardvissen. Die dingen staan schuin geparkeerd, zodat het perspectief ervan niet alleen buiten het papier valt, maar ook buiten de kamer waar je zit te werken. Daarom heb ik een maquette gemaakt met behulp van wijnflessen en verpakkingen van kattenvoer. Ik heb de opstelling bewaard en ik hoop dat ze straks, tijdens de *Zwaardvistentoonstelling* in het Strijpmuseum in Brussel, te zien zal zijn. ■

© 2021 - Uitgeverij BLAKE & MORTIMER / Studio Jacobs (Dargaud-Lombard nv)

© Le Lombard / D.R.

PAUL TENG

We hebben er meer dan twintig jaar op moeten wachten, maar dit najaar is het zover: Sioban, de eigenzinnige heldin uit de eerste cyclus van de magistrale heroïc fantasy *De Klaagzang van de Verloren Gewesten*, is terug. In *Lord Heron*, het eerste deel van een nieuwe *Klaagzang*-cyclus, laat scenarist Jean Dufaux Sioban opnieuw strijden tegen monsters uit oude legenden, vijandige clans en verraderlijke familieleden, maar vooral tegen de demonen in haarzelf. Na de tekenaars Grzegorz Rosinski, Philippe Delaby en Béatrice Tillier werd de veel gelouterde Nederlandse stripauteur Paul Teng gevraagd de wereld van de *Verloren Gewesten* tot leven te brengen. Hij doet dat grandioos.

‘Is de liefde vervloekt?’

© 2021 DUFAX - TENG - DARGAUD BENELUX (Dargaud-Lombard nv)

In het woord vooraf roemt Jean Dufaux jouw talent en professionalisme. Hoe kwam de samenwerking eigenlijk tot stand?

Paul Teng: Dat is fideel van Jean, ik heb het voorwoord nog niet gelezen...

Op het feest in Brussel ter gelegenheid van het zeventigjarig bestaan van Lombard nam Yves Schlirf me apart om te vragen of ik geïnteresseerd zou zijn om *De Klaagzang* te tekenen. Ik kon het nauwelijks geloven, maar zei natuurlijk gelijk ja. Ik kende Yves wel al lang, maar we hadden elkaar nooit echt diepgaand gesproken. Hetzelfde gold eigenlijk voor Jean Dufaux. Er ging nog enige tijd overheen, maar toen zijn we bij elkaar gekomen om het project te bespreken, en sprong het licht op groen. Voor Dargaud was het van belang dat ik me aan de deadlines zou kunnen houden, en wat dat betreft hadden ze een goede indruk.

Je werkte vroeger al met een aantal scenaristen, waaronder Jean Van Hamme, heeft Dufaux een andere aanpak?

Nee, dat kan ik eigenlijk niet zeggen. Zijn beschrijvingen van de scènes en personages zijn helder, dat was bij Van Hamme (vanzelfsprekend) ook zo. Soms geven ze een referentie voor een fysiek uiterlijk in de vorm van een acteur of actrice. Maar andere scenaristen verschillen hier weinig van. Misschien dat Van Hamme en Dufaux wat 'vertellender' zijn in hun taalgebruik. Overigens werk ik vrijwel helemaal

autonoom als ik het scenario eenmaal in handen heb, en de scenarist duidelijk heeft gemaakt wat hij verwacht. Ik draai natuurlijk al een poos mee, dus qua tekenstijl weten ze wat ze kunnen verwachten.

Met deze nieuwe cyclus rond Sioban treed je rechtstreeks in de voetsporen van Grzegorz Rosinski die de eerste cyclus rond haar tekende. Was dat een vloek of een zegen?

Het is natuurlijk vooral een heel grote eer. Qua tekenstijl voel ik me meer verwant met hem dan met Delaby of Tillier, die veel verfijnder werken dan ik. Ik probeer me niet te meten met de anderen, ik heb mijn eigen stijl, en ik hoop dat de lezer die passend zal vinden bij het verhaal en de door Dufaux geschapen wereld. En ik hoop de door Rosinski vormgegeven personages eer aan te doen. Ik heb hem voor het eerst ontmoet toen ik nog aan Shane werkte voor Lombard. Zijn inmiddels overleden vrouw zag mij toen al als kandidaat voor *De Klaagzang*. De tijd was er nog niet rijp voor, maar dat was wel een enorm compliment.

In je eerdere stripprojecten reisde je onder andere naar het Europa van de vijftiende eeuw met *Tristan* en het Afrika van de negentiende eeuw met *Livingstone*, en nu naar een fantasy middeleeuwse wereld. Hoe bereidde je die switch grafisch voor?

De Klaagzang biedt veel meer vrijheid om een middeleeuwse wereld uit te beelden. Ik baseer me op de Keltische

en Angelsaksische cultuur, en kenmerken uit Schotse en Ierse landschappen. Dat is een gegeven in de serie. En zolang het plausibel blijft, kun je losjes omgaan met bewapening, kleding en kastelen. Het gaat om de sfeer die het verhaal ademt, dreigend, donker. Bérengère Marquebreucq maakt ook van die mooie dreigende lichten in haar inkleuring.

Sioban is natuurlijk een intrigerend karakter. Hoe zou jij haar typeren?

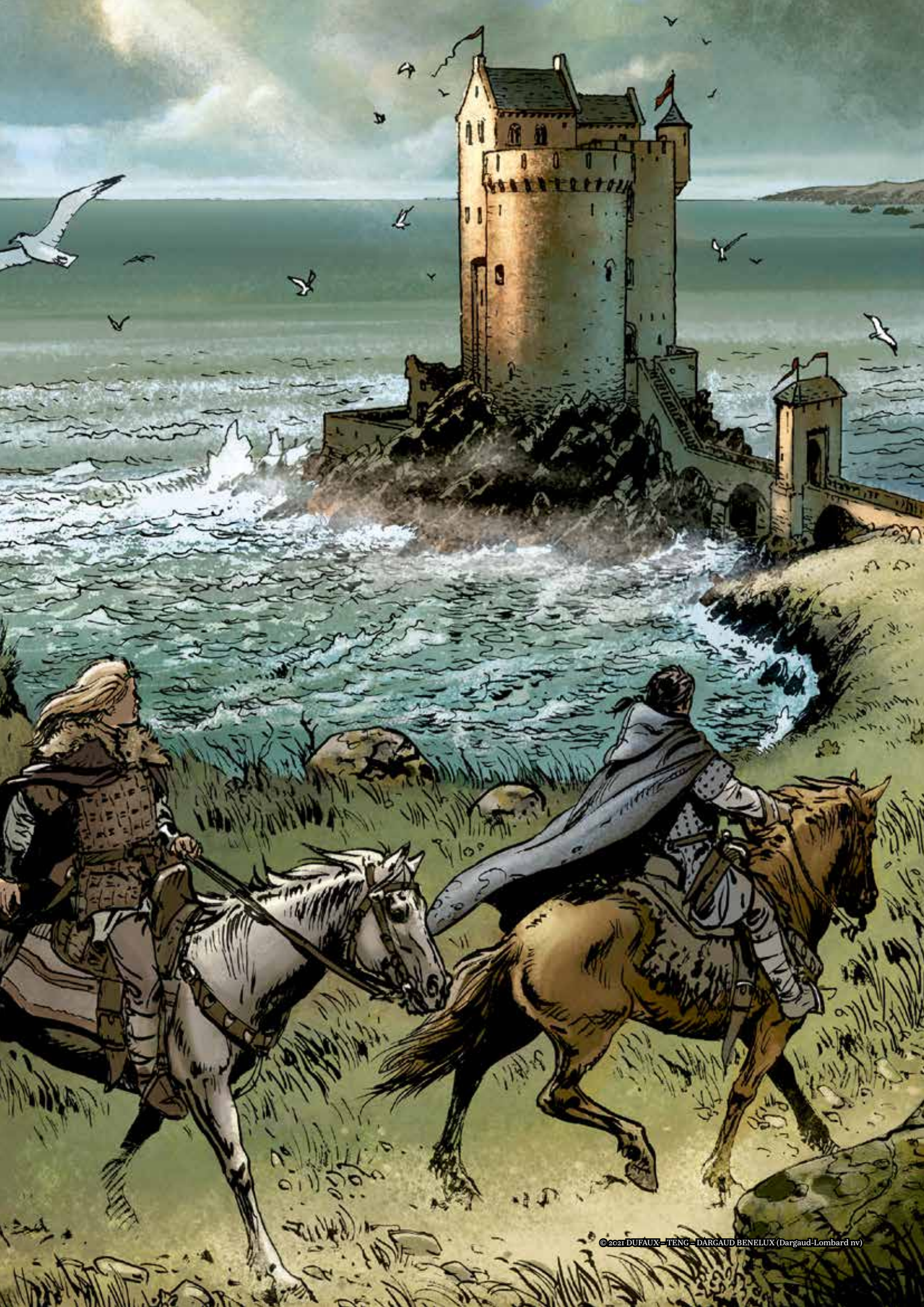
Dat vind ik lastig. Het wordt steeds duidelijker dat ze erg met zichzelf worstelt. Ze is iets ouder nu, en sterker, maar zich bewust van een donkere kant die ze in zich heeft ... Ze verzet zich daar tegen. Het blijft de vraag of en wanneer die de boventoon zal gaan voeren. Ook Seamus maakt een grote ontwikkeling door. Hij was bij Rosinski nog vrijwel onaantastbaar, maar hij wordt steeds kwetsbaarder, en hij stelt zich volledig ten dienste van Sioban, als een vaderfiguur bijna. Delaby's cyclus gaf hem natuurlijk al diepte.

'Le mal est au coeur de l'amour' is volgens mij de kernzin van dit verhaal. Mee eens?

Het is de terugkerende bezwering in *De Klaagzang*. Is de liefde vervloekt, en welke liefde is dat dan? Hoe zal het kwaad zich uiten? Het is het mysterie dat Dufaux opwerpt. Ik ben ook benieuwd hoe dat afloopt!

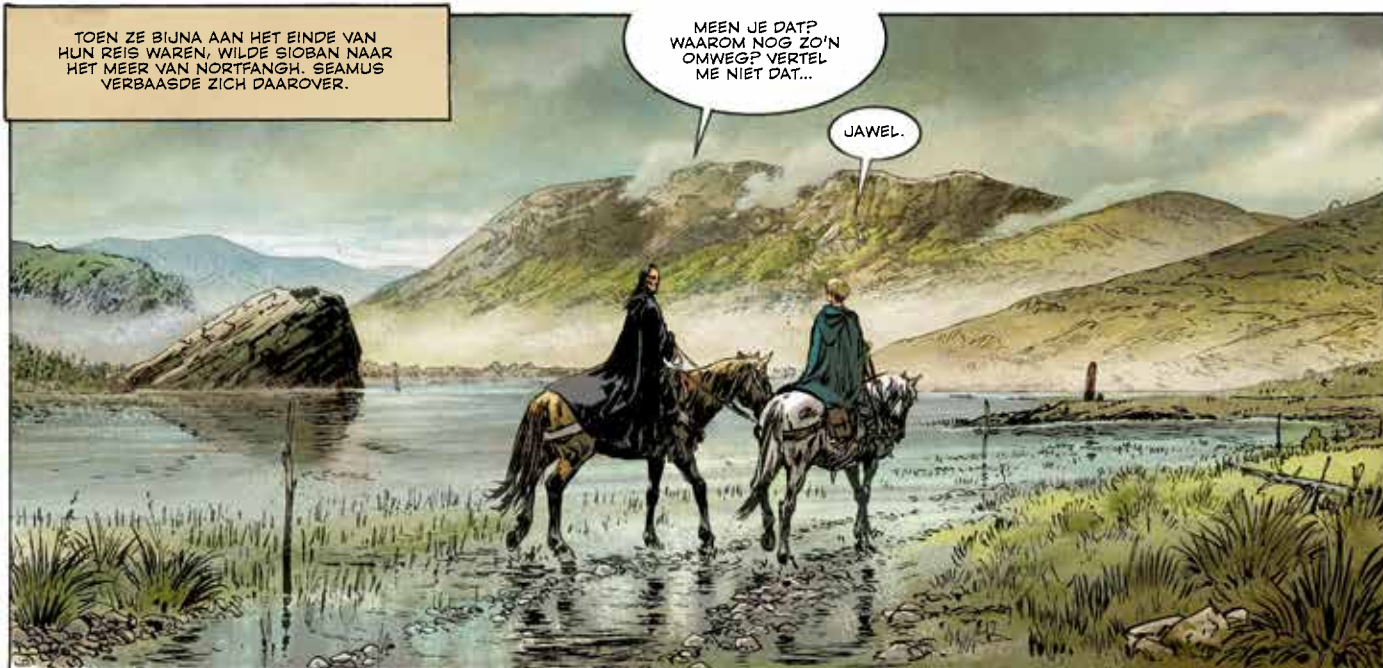
DE KLAAGZANG VERLOREN GEWESTEN
S4-1 | *Lord Heron* | Dufaux, Teng | SC |
64 pag. | € 10,50

TOEN ZE BIJNA AAN HET EINDE VAN HUN REIS WAREN, WILDE SIOBAN NAAR HET MEER VAN NORTFANGH. SEAMUS VERBAASDE ZICH DAAROVER.

MEEN JE DAT? WAAROM NOG ZO'N OMWEG? VERTEL ME NIET DAT...

JAWEL.

IK WIL NAAR DE POORT VAN DE WACHTERS.

IK HAD HET KUNNEN DENKEN. KAN DAT NIET EVEN WACHTEN?

VOOR M'N OOM ME EROVER VERTELT, WIL IK ALLES ZELF UITZOEKEN. ALS WE FLINK DOORRIJDEN...

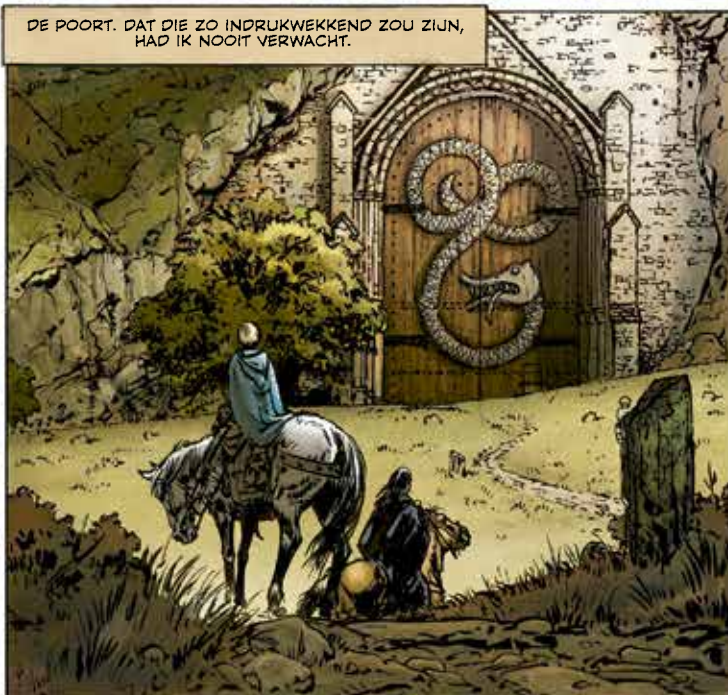

...ZIJN WE IN HET KASTEEL VOOR DE AVOND VALT.

ZE IS SINDE DE NACHT DER TIJDEN NIET MEER GEOPEND. DE WACHTERS WAKEN.

DE POORT. DAT DIE ZO INDRUKKEKKEND ZOU ZIJN, HAD IK NOOIT VERWACHT.

ZO SNEL GA IK NIET DOOD.
GOED, JE KRIJGT EEN MAAND.

JIJ HEBT
JE LOT IN
HANDEN.

HIJ LIJKT
ZELFVERZE-
KERD.

MISSCHIEN ZIJN WE DE
GETUIGEN VAN EEN GROOTS
MOMENT. WIE WEEFT?

DENK JEP

NEE,
IK GELOOF ER
NIET IN. KIJK
GOED.

ACHTER-
UIT!

CIANGGG

!! ER GEBEURT
NIETS!

DIE POORT IS VAN
MIJ! VAN MIJ!

CLANGGG

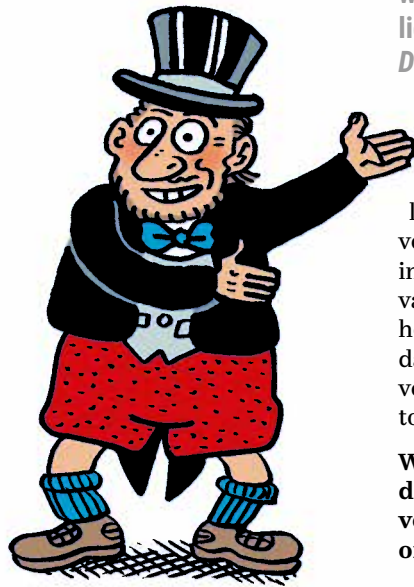
ARME GEK!
JE MAG OP DIE POORT INHAKKEN ZO
VAAK JE WILT. NOOIT ZUL JE DEEL
UITMAKEN VAN DE LEGENDE.

CLANG CLANG CLANG

Een en al chaos en humor: de nieuwe Urbanus!

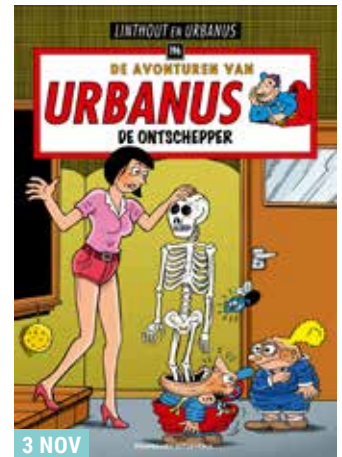
Voor ieder die weet dat Tollembeek het centrum van de wereld is*, reuzegoed nieuws: het 196ste Urbanusalbum ligt weldra in de winkel. Het draagt de welluidende titel: *De Ontschepper*.

Maar euh, Willy, wat is in hemelsnaam een 'ontschepper'?

Willy Linthout: De Ontschepper gaat over God die de wereld ontschept, dus ... Wat dat precies inhoudt is te lezen in de strip! Er komt ook een Tielelieringdong in voor, een tot leven gekomen kindertekening, wat visueel heel interessant is. Die tekening is ooit gemaakt door de dochter van mijn schrijfmaatje Ann Smet. Om een verhaal te starten hebben we altijd een of ander klein dingetje nodig en van daaruit denken we verder. Zoals elke Urbanus-strip is het verhaal een en al chaos en humor en op het einde klopt het toch allemaal!

Willy is niet alleen stripauteur en geestelijke vader van de Urbanus-strips, maar ook een gepassioneerde strip-verzamelaar. Hij kon dus niet aan de Stripmunkvragen ontkomen.

*de rest zijn dwazen

URBANUS 196 | De Ontschepper | Linthout, Urbanus | SC | 32 pag. | € 7,25

DE STRIPMUNK

Wat is de eerste strip die je ooit gelezen hebt?

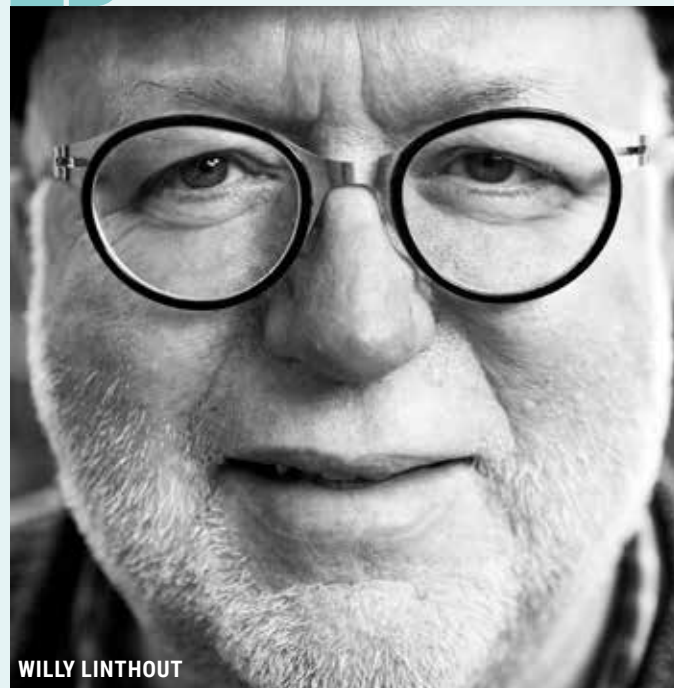
De vliegende handschoen van Nero. Geniaal. Voor mij ging een wereld open. Mijn toekomst stond meteen vast: mijn leven zou vooral bestaan uit strips lezen, strips tekenen en met strips bezig zijn op elk gebied.

Welk stripalbum uit je jeugd heb je stukgelezen?

Alle Nero's en ook wel Sjors en Sjimmie. In die tijd waren anders gepigmenteerde medemensen met dikke lippen nog toegestaan in strips. Suske en Wiske waren toen te duur voor mij. Een Nero-album kostte 15 Belgische frank (€ 0,37), een Suske en Wiske 39 frank (€ 1). Ik had geen geld maar via een ruil was ik aan *De IJzeren Schelvis* van Suske en Wiske geraakt en ook bij het lezen van dit album ging een wereld voor mij open.

Wat is je eigen favoriete strip-personage?

In mijn eigen strips is dat zeker Netteke. Die is eigenlijk ook heel populair en stekezoet. En Nonkel Fillemon omdat hij de vrouwtjes zo graag ziet ... Wat andere strips betreft blijft dat toch Nero.

WILLY LINTHOUT

Wat was de meest knotsgekke situatie waarin Urbanus stripgewijs belandde?

Dat lijkt me een vraag die de lezers moeten beantwoorden. Maar in *De Ontschepper* raakt Urbanus zijn geraamte kwijt. Dat lijkt me behoorlijk knotsgek.

Van welke collega-stripauteur ben je fier dat je een gesigneerd album

of originele plaat hebt?

Goh... Ik heb nog nooit een album laten signeren... Ik heb wel een aantal platen van Richard Corben. Hij is jammer genoeg een tijdje geleden overleden. Dat was een genie.

Voor welke collega-stripauteur heb je een grote bewondering?

Zidrou. Wat die man schrijft ... En dat tempo! Maar er zijn er veel meer

die ik bewonder ... Robert Crumb bijvoorbeeld ... Will Eisner ... Simon Bisley ... Jordi Bernet ... Marten Toonder ...

Bij een brand in je huis, welk strip-album ga je uit het vuur halen?

A contract with God van Will Eisner. Maar ik zou ook meteen de originele tekeningen van *Jaren van de Olifant* uit de brand redden.

Met welke stripfiguur zou je een echt avontuur willen beleven?

Druuna van Serpieri ... Die verhalen lijken me wel de moeite om eens in mee te spelen!

Op welk stuk uit je collectie ben je het meest trots?

Op een originele plaat van Buster Brown. Outcault was volgens velen de eerste echte striptekenaar.

Als geld geen rol speelt, welk stuk zou je dan nog in je collectie willen hebben?

De originele cover van *Bat out of Hell*, een lp van Meat Loaf, die getekend is door Richard Corben.

Welk stripalbum heb je het recentst gelezen?

Mooie zomers deel 5 van Zidrou.

**WORD OOK EEN STRIPMUNK VIA WWW.STRIPMUNK.BE
OF DOWNLOAD DE APP IN DE APP STORE OF OP GOOGLE PLAY.**

CHAREL CAMBRÉ

MARC LEGENDRE

In november verschijnt *De geniale soepselder*, een hommagealbum aan Piet Pienter en Bert Bibber en hun auteur Pom, het stripnieuws van het najaar! Charel Cambré en Marc Legendre kregen de eer om in de geest van Pom een eigen verhaal te maken.

‘Een kleine Pom worden was te verleidelijk’

PIET PIENTER EN BERT BIBBER HOMMAGE |
De geniale soepselder | Legendre, Cambré | SC
48 pag. | € 9,99 | HC | 56 pag. | € 14,99

“Volgens mij
voel je het
tekenplezier.”
— CHAREL CAMBRÉ

Hoe ontstond het idee?

Charel Cambré: Dat is wat raar gelopen. Ik tekende al de ex libris van de luxe-edities van de integralen van Piet Pienter en Bert Bibber. Tijdens een gesprek op de uitgeverij had ik laten vallen: ‘Ze slaan je tegenwoordig om de oren met herwerkingen, maar wat ik wel nog eens zou willen tekenen is een Piet Pienter.’ Dirk Vanlaer van Standaard Uitgeverij heeft dat idee opgepikt, de kinderen van Pom gecontacteerd en we kregen groen licht, weliswaar met een aantal beperkingen. Het tekenen ging vlot en ik ben zeer tevreden over het resultaat.

In de voetsporen van Pom

Marc, had je geen pleinvrees om het scenario te schrijven? Piet Pienter en Bert Bibber is zo’n serie die ontzettend dicht bij haar auteur staat?

Marc Legendre: Je hebt gelijk, de serie is onlosmakelijk met haar auteur verbonden, maar ik meen dat ik me nogal goed in het hoofd van iemand kan verplaatsen. Toch wat het werk betreft. De opdracht krijgen om een kleine Pom te worden, dat was te verleidelijk om te laten liggen.

Charel, was het niet moeilijk om grafisch je eigen interpretatie te geven? Hoe zet je de personages naar jouw hand?

Cambré: We kregen geen zeeën van tijd om het album te maken, zo kon ik daar ook niet te veel over nadenken, er moesten snel knopen doorgehakt worden. Ik volgde zo’n beetje mijn eigen instinct en dat was leuk. Ik begon te

schetsen, wat krabbels, en zo kwamen die figuren geleidelijk in mijn hand. Je laat vervolgens de figuren acteren zoals ze zijn in de strip. Je ziet de personages wel evolueren, zoals dat bij Amoras ook het geval is. Kristof Fagard heeft me dan goed geholpen met de inktting.

Volgens mij voel je het tekenplezier. Het scenario was heel plezant, met een onnozel gegeven, een leuke sfeer en veel vaart. Ik verwacht er veel van en ik ben blij dat er zo’n album komt.

De ontvoerde soepselder

De geniale soepselder is een knotsgek verhaal geworden over een soepselder die coauteur is van een dieetboek en ontvoerd wordt. Hoe kruipt je in die wereld van Pom?

Legendre: Ik heb alle integralen van Piet Pienter en Bert Bibber opgevraagd die er tot dan verschenen waren, niet zozeer voor de strips als wel voor de schitterende dossiers in elke bundeling. Een uitstekende manier om me in de wereld en het denken van Pom in te leven.

Cambré: Ik heb een pak albums tevoorschijn gehaald, maar ik lees toch sowieso elke vakantie een paar albums opnieuw.

Het waren coronatijden, maar jullie werken sowieso al op enkele honderden kilometers van elkaar (n.v.d.r. Marc Legendre woont en werkt in Spanje). Was dit toch anders samenwerken dan bij jullie eerdere teamwork?

Legendre: Ik zie geen verschil. Wél heeft Charel zich minder ingrepen in

MARC LEGENDRE

(°1956) bedacht Biebel en schrijft onder andere scenario's voor Sam (Jan Bosschaert), Robbedoes (Charel Cambré), De Rode Ridder (Fabio Bono) en Amoras (Charel Cambré). Zijn literaire strip *Verder* werd genomineerd voor de Libris Literatuurprijs.

Favoriet Piet Pienter en Bert Bibber-personage: Susan, knap, schandig rijk en heerlijk onvoorspelbaar.

Favoriet album: *In het spoor van Sherlock Holmes*, eerste kennismaking en meteen overdonderd.

Favoriete scène: de eerste pagina van *In het spoor van Sherlock Holmes*, een schoolvoorbeeld van hoe het moet.

Favoriet nevenpersonage: Stanske, de huismeid van professor Kumulus. Ze is echt wat vandaag niet meer mag.

CHAREL CAMBRÉ

(°1968) is stripauteur van onder andere de reeksen *Jump*, *Mega Mindy*, *Pinanti United* en *Filip en Mathilde* en tekenaar van onder andere *Junior Suske en Wiske* (Kim Duchateau), *Amoras* en *Robbedoes* (beide scenario van Marc Legendre).

Favoriet Piet Pienter en Bert Bibber-personage: Bert Bibber, de man die de strip in het honderd doet lopen.

Favoriet album: *Raadsel van de Schimmenburcht*, de verhalen die zich onder de kerktoeren afspelen zijn de plezierigste.

Favoriete scène: Een scène uit *De Anti-Zwaartekracht-Generator* waar Bert zijn beste Duits bovenhaalt en aan een andere Vlaming vraagt: Haben Sie Stekskes?

Favoriet nevenpersonage: madame Klakson, de huismeid van professor Warwinkel, die altijd heel hard roept en in kapitale letters praat.

het scenario of de dialogen kunnen permitteren. Het scenario was goedgekeurd en daar hoorde iedereen zich veiligheidshalve aan te houden. Iets wat Charel gewoonlijk anders doet.

Konijnen in een stoppelveld

Aan welke scène uit *De geniale soepselder* hebben jullie met het meeste plezier gewerkt?

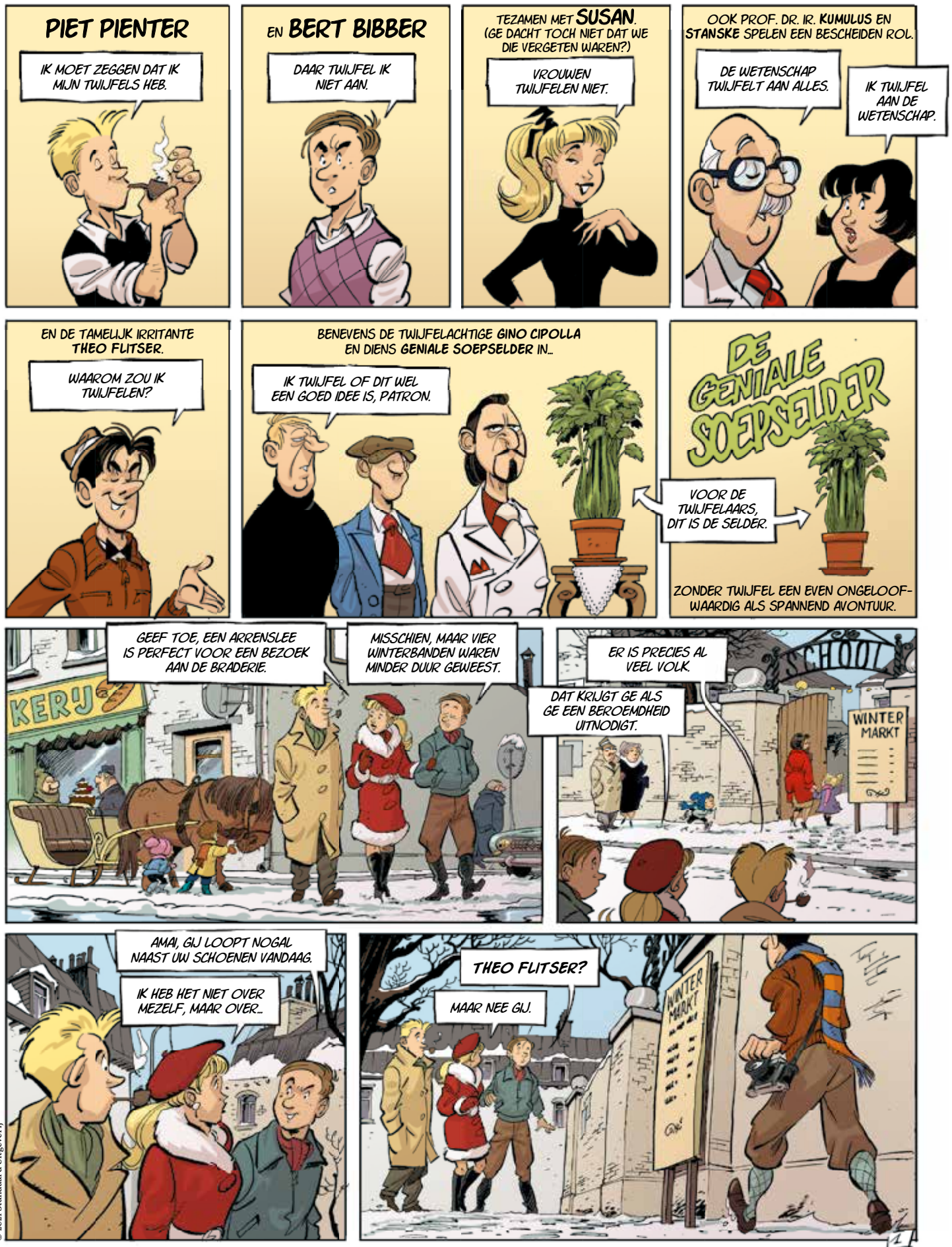
Legendre: Kun je dat over je eigen werk zeggen? Ik vraag het me af. Omdat ik scènes beschrijf, beleef ik aan alles evenveel plezier. Een absurde dialoog vind ik net zo vermakelijk om te bedenken als een idiote actiescène. Misschien is de achtervolging over de daken visueel wel het grappigst. Of de scène met de konijnen in het stoppelveld.

De opdracht was één album te maken, maar smaakt dit naar meer?

Legendre: Wat mij betreft zeker! We staan veel dicht bij PP&BB dan we aanvankelijk dachten. Deze personages en hun wereld, maar vooral de humor voelt erg vertrouwd aan.

Cambré: Bij een tweede album zou ik me al comfortabeler voelen. Zo heb ik tijdens het tekenproces gemerkt dat Pom bijna nooit vooraanzichten gebruikte. Ik heb ze dan ook bij mijn eigen tekeningen verwijderd, want dat kwam de figuren niet ten goede. Het was niet mooi en niet zo makkelijk om te tekenen. Toch is het tekenen vlot gegaan omdat ik in die PP&BB-sfeer zat. ■

SINDS CIPOLLA EEN PAAR KEER MET ZIJN SELDER OP TV TE ZIEN WAS, IS WAT JIJ FLAUWEKUL NOEMT, EEN BESTSELLER!

DIE SELDER IS GENIAAL.

IN HET BOEK VERTELT HIJ NIET ALLEEN OVER Z'N LEVEN IN EEN SERRE, HIJ GEEFT OOK TIPS OM HONDERD JAAR TE WORDEN.

ALS ZE GEDAAN HEBBEN MET SIGNEREN, MAG IK HEN INTERVIEWEN VOOR DE GAZET.

ARTIKELS OVER DIËTEN, VOEDSELALLERGIEËN EN GEZOND ETEN ZIJN RAZEND POPULAIR.

HAHAHA! EEN REPORTAGE OVER EEN SOEPSELDER! HOVEEL ZOTTER GAAT HET NOG WORDEN?

?

ALS GE MET ZO'N ONZIN SCOORT, WEEET GE DAT UW LEZERS TRIESTIGE KAMERPLANTEN ZIJN.

EN GIJ ZIJT NIET VEEL BETER ALS GE ER TIJD IN STEEKT.

WAT?

MISSCHIEN MOEST GIJ EENS EEN GAZET LEZEN! DAN ZOUTD GE WETEN DAT EEN GOEIE REPORTER VAN ELK RIDICUUL ONDERWERP EEN TOPIC KAN MAKEN.

ZELFKENNIS.

EN IK ZAL HET BEWIJS LEVEREN! GE ZULT NOG VERSCHieten!

WACHT! IK GA MEE! IK WIL HOREN WAT ZE TE VERTELLEN HEBBEN.

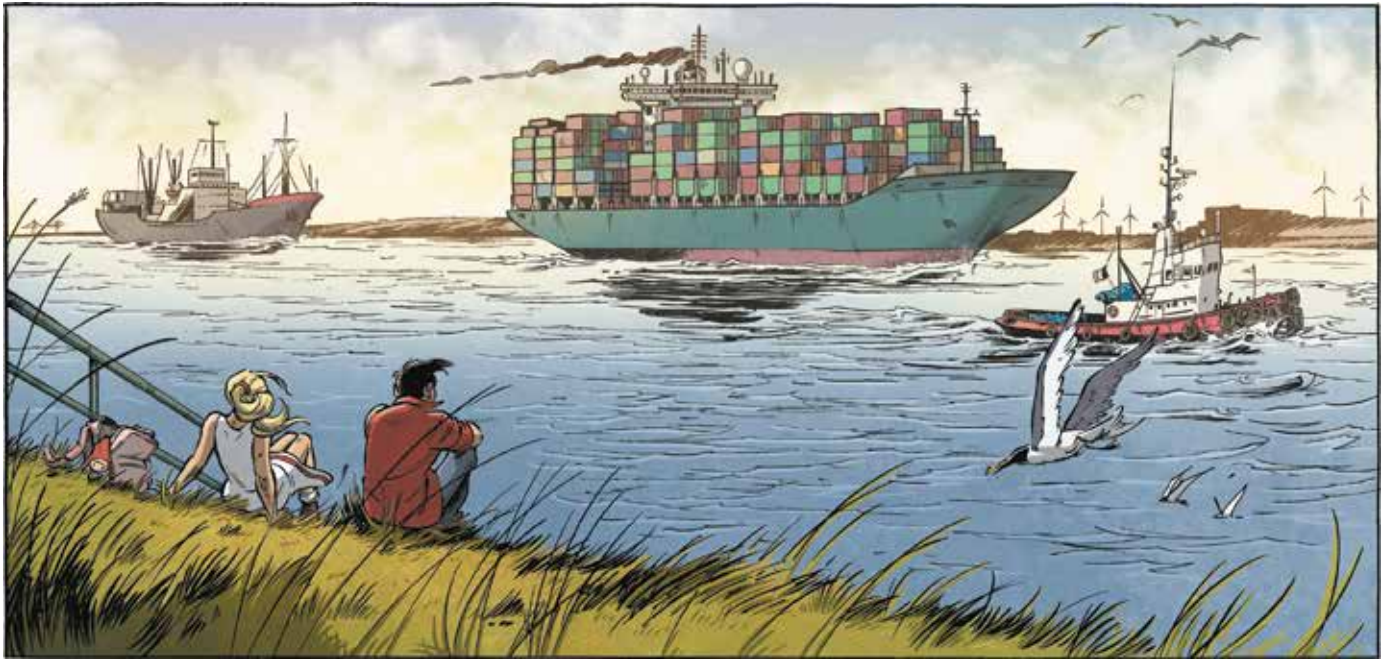

EN IK BEN BENIEUWD HOE DIE BRAADWORST SMAAKT.

WE GAAN HET DIRECT WETEN.

TOCH NIET.

Sus Antigoon beleeft een Amoras-avontuur

Legendre en Cambré werkten niet alleen samen aan *De geniale soepselder*, ze maakten ook een nieuw album in De Kronieken van Amoras-reeks. En wat voor een! Een van de meest onvergetelijke Suske en Wiske-personages krijgt in *De zaak Sus Antigoon #1* een hoofdrol: Sus Antigoon!

Is het een standalone album?

Legendre: Ja. Al spelen we met het idee om er een vervolg aan te breien, omdat hiermee niet alles over Sus Antigoon verteld is. Ik denk dat dat ook niet hoeft, maar het is aanlokkelijk om uit te zoeken waarom die schipbreukelingen op Amoras wel een stad en geen nieuwe boot bouwden en ten slotte een kreet om hulp in een kruik stopten en in zee gooiden.

Wat is in de insteek van het verhaal?

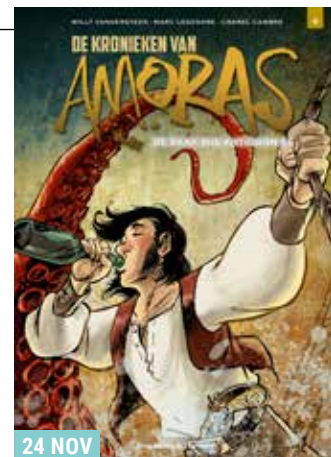
Legendre: Waarom is Sus Antigoon op een dag uit Antwerpen vertrokken, waarom dronk hij, wat ligt er aan de basis van de schipbreuk van de Antverpia, als Amoras een onbewoond eiland was, waar komen de vrouwen dan vandaan...? Wiske zit met een hoop vragen waar niemand het antwoord op weet. En voor een keer is het niet de teletijd-machine die een uitkomst biedt.

Sus Antigoon is natuurlijk een prachtig personage: wat trekt jullie in die figuur aan?

Legendre: Het spook is een grappig en charmant personage, maar aan de basis

ligt een man die zich kapot zoop. Wie zoiets van dichtbij meemaakte, weet dat dit buitengewoon dramatisch en triest is. Vandersteen had Sus Antigoon ook van een stelling kunnen laten vallen, dan was hij net zo dood, maar dan was het een ongeluk geweest. Sus Antigoon is *le héros maudit par excellence*, zoals wel meer personages in de reeks. Dat maakt hen tijdloos en boeiend.

De rode Suske en Wiske-reeks brengt vermaak en vertier voor jonge lezertjes, maar met de jaren neemt het aantal vragen toe. Wat gebeurde er met de ouders van Wiske, hoe komt Barabas aan het geld waarmee hij z'n uitvindingen bekostigt, waar vond Krimson Achiel? En zo wil ik nog een uurtje doorgaan. Uiteraard kun je op veel van die vragen grappige antwoorden verzinnen, maar er is niks vrolijks aan iemand die zich dood drinkt. Dus hoezeer Peter Van Gucht ook z'n best zou doen om er een humoristische draai aan te geven, dat wordt nooit een thema voor de reguliere rode reeks. Bijgevolg is het ideaal voor De Kronieken van Amoras. ■

DE KRONIEKEN VAN AMORAS 9 |
De zaak Sus Antigoon #1 | Legendre, Cambré |
SC | 48 pag. | € 8,25

“Waarom dronk Sus Antigoon en waarom is hij uit Antwerpen vertrokken?”

- MARC LEGENDRE

De helden van het najaar

In 1949 schreef de Amerikaanse literatuurprofessor Joseph Campbell *The Hero with a Thousand Faces*, een magistrale studie over 'dé held' in mythologieën en verhalen.

In de stripwereld heeft de held niet alleen duizend gezichten – of zijn het eerder grimassen? –, maar hij beleeft ook duizend avonturen.

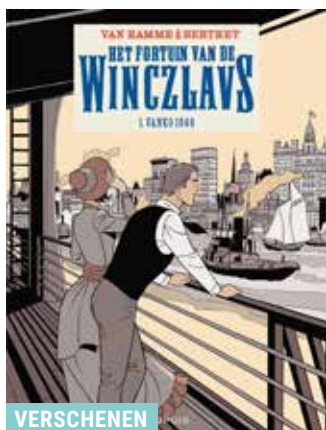
© Dupuis, 2021.

Het fortuin van de Winczlavs

Meesterscenarist Jean Van Hamme, nu 82 jaar, had enkele jaren geleden afscheid genomen van een van zijn meest succesvolle series Largo Winch, maar het begon toch te kriebelen om iets meer te onthullen over de voorgeschiedenis van het geslacht Winch, want, zo zegt hij: 'Dat is de luxe van mijn "pensioen": ik kan de tijd nemen om te werken aan projecten die me na aan het hart liggen.'

Het fortuin van de Winczlavs wordt een epos in drie delen, waarvan het eerste Vanko 1848 net verscheen. De centrale figuren zijn Vanko en zijn zoon Milan, die hun geluk in Amerika beproeven. 'Vanko wordt telkens gedwongen op de vlucht te slaan,' aldus Van Hamme, 'en ook Milan slaagt er niet in een fortuin te vergaren in de olie-industrie. Maar de volgende personages gaan weer heel andere doelen hebben, anders blijft het niet beklijven.'

En beklijven doet dit familie-epos, van de eerste dramatische scènes in een dorpje in Servië waar de jonge arts Vanko Winczlav moet vluchten voor de Ottomanen tot de eigen, door zijn zoon Milan in brand gestoken olievelden. Of zoals tekenaar Philippe Berthet het verwoordt: 'Het is een epische vertelling met een stevig ritme, met veel decors en personages. Het is niet echt een bewuste keuze geweest, maar ik heb een sobere stijl gehanteerd om zo de leesbaarheid van het verhaal te bevorderen.'

HET FORTUIN VAN DE WINCZLAVS 1
Vanko 1848 | Van Hamme, Berthet |
56 pag. | SC | € 8,50 | HC | € 16,95

LARGO WINCH 23 | De Kármánlijn
Giacometti, Francq | 48 pag. |
SC | € 8,99 | HC | € 16,95

The world is your oyster in De Kármánlijn

Er is ook nog de gewone reeks Largo Winch waarvan in het najaar het 23ste album *De Kármánlijn* verschijnt, het derde waarvoor journalist Eric Giacometti het scenario schreef. Hoewel we ons kunnen voorstellen dat in de voetsporen treden van Jean Van Hamme niet echt een makkelijke opdracht is, heeft Giacometti nooit last van pleinvrees gehad. Hij vertelt zijn verhaal met panache en vaart, en als vanouds spatten de tekeningen van Philippe Francq van de pagina.

The world is your oyster in De Kármánlijn.

Cannes, Londen, het Indonesische eiland Bangka, Silicon Valley, Los Angeles, Chicago, de Mojavewoestijn: de luxueuze decors wisselen elkaar even snel af als de actie, in een verhaal waarin thema's als kinderarbeid – kinderen worden ingezet om onderdelen voor smartphones te maken –, groene energie en afvalverwerking centraal staan.

In een wereld die steeds meer globaliseert, wordt de criminaliteit duidelijk meedogenlozer, want de inzet is hoog en puissant rijke holdingdirecteurs als Largo Winch zijn een zeer belangrijk target. ■

Het avontuurgenre werd uitgevonden voor helden als Largo Winch.

© Dupuis, 2021.

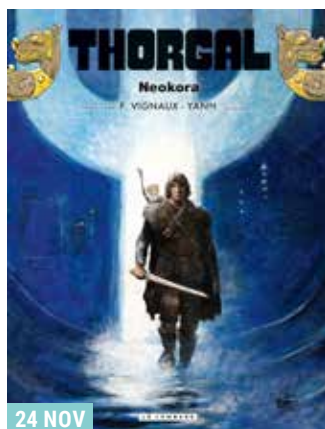

Terug naar Slive

Thorgal en Jolan hebben de ontvoerde Wolvin kunnen redden en zijn samen op de terugweg naar huis wanneer hun schip wordt aangevallen door een gehoornd zeewezen. Dat voorspelt niet veel goeds en inderdaad, als ze eenmaal thuis zijn, blijkt dat Aarcia en de andere dorpelingen zijn betoverd. Tot grote verbazing van Thorgal zitten zijn vroegere minnares Kriss van Valnor en hun zoon Aniël achter de betovering. Aniël, de rode magiër, wil namelijk zijn macht vergroten en dat kan hij alleen maar door de zeer effectieve dodelijke wapens uit het schip van Slive te bemachtigen. Enkel Thorgal heeft toegang tot het schip en daarom moet hij mee op tocht. Thorgal heeft zo zijn eigen redenen om Kriss en haar bende vrijwillig te vervoegen. Hij wil immers terugkeren naar die plek, waar het ook voor hem allemaal begon, om het schip en de moordende wapens te vernietigen.

Scenarist Yann, die verantwoordelijk was voor de nevenreeksen Wolvin en De jonge jaren van Thorgal, is nu aan zijn vierde Thorgalverhaal toe en hij zet met bravoure de serie naar zijn hand, net als Jean Van Hamme en Yves Sente voor hem.

Tekenaar Fred Vignaux, die door Grzegorz Rosinski zelf werd gekozen om de reeks verder te zetten, bewijst met zijn tweede album dat die keuze meer dan terecht is.

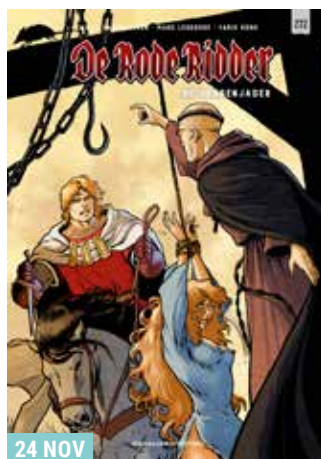
THORGAL 39 | Neokora |
Rosinski, Yann, Vignaux | 56 pag. |
SC | € 8,99 | HC | € 16,95

Geen enkele roestplek

Het zijn mooie tijden voor zieltjeswinners en corrupte monniken. Ze kunnen de goedgelovige bevolking makkelijk overtuigen dat dode schapen, koeien met stinkpoten of mensen die geboren worden met een hazenlip het werk zijn van heksen – lees: vrouwen – die ze het liefst op de brandstapel willen zien. Ook Johan raakt betrokken bij een heksenjacht. Dit keer is Uda, de keukenhulp van vrouw Avin, het beoogde slachtoffer. Ze wordt gevangengenomen en moet vreselijke folteringen ondergaan. Johans zwaard staat klaar, maar ook hij wordt vastgezet. Ondertussen heeft de lokale smid een moordende sarcofaag gemaakt, die zorgt voor een gruwelijke en langzame verdrinkingsdood: het lot dat Uda en Johan te wachten staat.

Maar dan duikt plots een oude bekende op.

Hij heeft er al 272 avonturen op zitten, maar op de maliënkolder van de Rode Ridder verschijnt geen enkele roestplek.

DE RODE RIDDER 272 | De heksenjager |
Legendre, Bono | SC | 32 pag. | € 6,99

24 NOV

MICHEL VAILLANT S2-10 | Pikes Peak |
Lapière, Benéteau, Dutreuil | 56 pag. |
SC | € 8,99 | HC | € 16,95

De race naar de wolken

De Pikes Peak International Hill Climb in Colorado wordt ook wel eens 'de race naar de wolken' genoemd. Het circuit is bijna 20 kilometer lang, stijgt tot een hoogte van meer dan 4000 meter en telt 156 steile bochten. Voor Michel Vaillant, niet te beroerd om een nieuwe uitdaging aan te gaan, is dit zijn eerste race in Pikes Peak. Zijn voornaamste tegenstander is een oude bekende, de vooral beruchte piloot Bob Cramer. Ondertussen is Michels vrouw Françoise Latour de nieuwe CEO van de Vaillant-autostal. Ze laat al meteen een nieuwe wind door het bedrijf waaien.

Scenarist Denis Lapière is er met de Seizoen 2-reeks van Michel Vaillant zeer goed in geslaagd om ook naast de racecircuits boeiende, menselijke verhaallijnen neer te zetten. Autoliefhebbers blijven evenwel niet in de kou staan, want Benjamin Benéteau en Vincent Dutreuil tekenen heerlijke bolides vanuit spectaculaire camerastandpunten.

© Lapière, Benéteau-Dutreuil / Graton éditeur, 2021.

Waar zijn Tumbler en Sony?

8 DEC

BUCK DANNY CLASSIC 8 | Het
adelaarsnest | Zumbiehl, Arroyo | SC |
48 pag. | € 8,99

Tijdens een van de testvluchten van de Sea Dart, een vliegtuig dat op zee kan landen en opstijgen, raakt piloot Tumbler vermist in de Argentijnse bergen. Ook Sonny is verdwenen. Waarschijnlijk werd zijn vliegtuig neergehaald door *bandidos*. Buck Danny gaat op zoek naar zijn vrienden en wordt daarbij vergezeld door Beate Akerman, een agente bij de Israëlische geheime dienst Mossad. Maar de Mossad is duidelijk naar iets anders

op zoek: ex-nazi's zouden vanuit een geheime basis in de Altiplano bezig zijn met het ontwikkelen van een antizwaartekrachtstelsel. Dat zou hen toelaten om vliegtuigen te fabriceren die topsnelheden kunnen halen. Zo komt het Vierde Rijk wel heel dichtbij.

Je merkt dat scenarist Frédéric Zumbiehl zelf (gevechts)piloot is geweest, want in de reeks Buck Danny Classic zijn ook de vliegtuigen personages geworden.

Dat Zumbiehl en co-scenarist Frédéric Marniquet beiden historicus zijn, zorgt voor een extra hoog realiteitsgehalte in dit superspannende 'wat als'-verhaal, het tweede deel van een tweeluik dat zich in de jaren vijftig afspeelt.

© Dupuis, 2021.

In het voorjaar van 1948 bracht Jacques Martin bij de redactie van *Tintin* één pagina binnen, met daarop een scène die zich in het oude Rome afspeelde en die een beetje geleend was van de film *Ben Hur*. Directeur Raymond Leblanc was gecharmeerd, maar moest de pagina nog voorleggen aan het leescomité, artistiek directeur Hergé dus. Omdat er al eerdere projecten waren geweigerd, schatte Martin zijn kansen laag in en vertrok hij op vakantie naar de Vosges. Na enkele dagen kreeg hij een telegram: 'Onmiddellijk terugkeren. Stop. We starten Alex in *Tintin*!'

Martin overleed in 2010 maar zal nooit gedacht hebben dat Alex meer dan zeventig jaar na het eerste verhaal (*Alex de onversaagde*) nog avonturen zou beleven, en dat zelfs verspreid over meerdere series.

Een vergiftigd geschenk

ALEX 40 | Het oog van de minotaurus | Martin, Mangin, Milien | SC | 48 pag. | € 8,99

De dood loert om elke hoek in het oude Rome, zelfs een geschenk kan vergiftigd zijn. Ook letterlijk want een juweel dat Julius Caesar aan zijn minnares Servilia schonk, veroorzaakte haar dood. Caesar is ervan overtuigd dat de gifmenger het eigenlijk op hem gemunt had en organiseert een klopjacht naar de Griekse koopman die hem het juweel verkocht. Servilia's zoon Brutus en zijn vrienden Alex en Enak achtervolgen de koopman via de Middellandse Zee tot in Kreta. Ze komen in het labirint van de Minotaurus terecht. Is het monster enkel een legende?

Een nieuw auteursduo brengt de wereld van Alex tot leven. Valérie Mangin schreef eerder de scenario's voor de reeks Alex Senator, dus voor haar was de held helemaal geen onbekende, maar tekenaar Chrys Millien, die we kennen van de reeks De Vliegenier, tekende voor het eerst de klassieke wereld. Het voelt alsof we er zelf in rondwandelen.

LEFRANC 32 | De rechtvaardige rechters | Martin, Alvès, Corteggiani | SC | 56 pag. | € 8,99

De Rechtvaardige Rechters

Als je een weddenschap zou afsluiten waarbij je één euro krijgt voor elke vrouw of man die het raadsel van het verdwenen paneel 'Het Lam Gods' van *De Rechtvaardige Rechters* wou en wil oplossen, zou je een schatrijk mens zijn.

Ook Lefranc gaat op onderzoek uit. Die zoektocht brengt hem niet alleen van Gent naar Venetië, maar ook in de criminele wereld van kunstvervalsers.

Je merkt dat tekenaar Alvès en scenarist François Corteggiani – die de serie van Jacques Martin hebben overgenomen – er zin in hadden om een van de grootste mysteries uit de Belgische geschiedenis te ontrafelen. Of het Lefranc zal lukken, dat moet je zelf ontdekken.

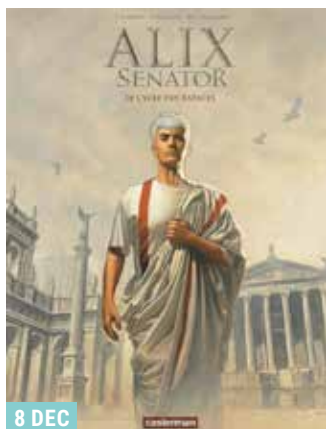
Het krabbennest Rome

Valérie Mangin en Thierry Démarez hebben met hun afgeleide reeks de jonge dappere held een verder leven bezorgd.

Alex is nu vijftig en senator, maar in het krabbennest van het oude Rome is dat niet de ideale doorstartfunctie. Keizer Augustus regeert nu over het Romeinse rijk. Toch heerst de *pax romana* niet in de wereldstad. Integendeel, onder vele toga's schuilt een dolk. Alex gaat op onderzoek. Hij krijgt daarbij de hulp van zijn eigen zoon Titus en de zoon van Enak, Kephren. Maar waar is Enak?

De eerste integrale bevat de eerste drie avonturen van Alex Senator: *De adelaars van Merula*, *De laatste farao* en *Het complot van de roofvogels*.

Meeslepende verhalen, meesterlijk getekend.

ALEX SENATOR INTEGRALE | Cycl 1 | Martin, Mangin, Démarez | HC | 160 pag. | € 34,95

What's News

IN THE SHADOW OF

BLACKSAD

A NEW INVESTIGATION

Ergens tussen de schaduwen: met deze titel verscheen meer dan twintig jaar geleden het eerste geschreven en geïllustreerde avontuur van Juan Díaz en Juanjo Guarnido.

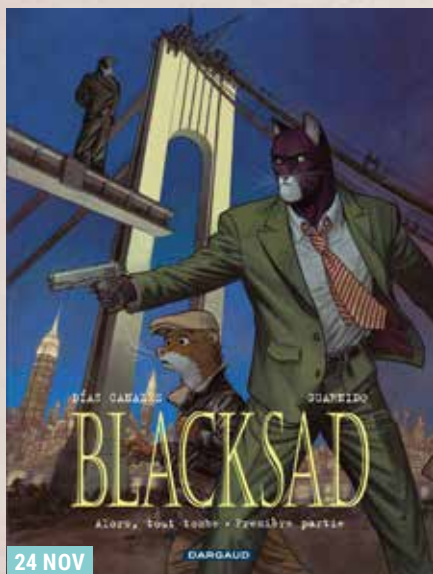
'We werden geïnspireerd door de figuur van detective John Blacksad en een aantal van zijn onderzoeken. Hij is een echte New Yorker, ook al verkiest hij de luwte boven de spotlight,' vertelt scenarist Juan Díaz. 'Dashiell Hammett was de eerste auteur die *hard boiled* thrillers schreef, al in de jaren 30. We zijn met de avonturen van Blacksad in de voetstappen van deze literaire traditie getreden en het publiek is ons vijf albums en twintig jaar lang trouw gevolgd. Dat doet ons veel plezier!' Deze vijf verhalen, geïnspireerd door de onderzoeken die de detective heeft uitgevoerd, werden zelfs door velen verheven tot cultstatus. Maar het werk was niet altijd even prettig. 'Bijvoorbeeld, wanneer John getekend moest worden, was hij vreselijk op zijn hoede voor het mediageweld dat door de publicatie van zijn verhalen werd veroorzaakt. Hij is niet het type dat in de kijker wil lopen en herkend wil worden, hij bewaakt zorgvuldig zijn onafhankelijkheid, een typische houding voor een katachtige!' verduidelijkt de tekenaar Guardino. Waar eindigt de werkelijkheid, waar begint de legende? *'Le bien ne fait pas de bruit, le bruit ne fait pas de bien* (het goede maakt geen lawaai, lawaai doet niet veel

John Blacksad in het gezelschap van de actrice Natalia Wilford die in *My Pride and Joy* speelt.

goeds),’ heeft de detective immers aan de auteurs toevertrouwd na de publicatie van het album *Arctic-Nation*. ‘Natuurlijk hebben we ons enkele vrijheden veroorloofd en wat met de werkelijkheid gespeeld. We hebben altijd vermeden om te veel zaken over zijn privéleven te vertellen.’ (Het leven van de detective vertoont bijvoorbeeld een leemte na de dood van de beroemde actrice Natalia Wilford, met wie hij een relatie had.) ‘Hij moest ook door andere moeilijke momenten heen. In New Orleans ontsnapte hij op miraculeuze wijze aan de dood en na de moord op Greenberg werd hij door de FBI gearresteerd. Gelukkig werd hij vrijgesproken (zie het onderstaande artikel). Ook al is zijn relatie met de politie heel gecompliceerd, alleen al omdat ze niet graag een detective op hun terrein zien verschijnen, hij wordt wel gerespecteerd door de ordedragers. Commissaris Smirnov heeft zijn sympathie voor hem onder stoelen noch banken gestoken,’ zegt Juan Díaz Canales. Er blijft nog één vraag hangen: wanneer zullen de nieuwe avonturen van John Blacksad verschijnen? Volgens onze informatie is hij immers weer in New York gesignaleerd en heeft hij daar Juna Díaz Canales en Juano Guardino ontmoet. De auteurs hullen zich in stilzwijgen, maar hebben *What’s News* wel de eerste pagina’s van het volgende verhaal beloofd.

Mark Gauvain

BLACKSAD 6 | De maskers vallen | Díaz Canales, Guarnido | 60 pag. | SC | € 10,50 | HC | € 17,95

THE GREENBERG AFFAIR

Junjao Guarnido en Juan Díaz volop bezig met het volgende avontuur van John Blacksad?)

Sinds de roadtrip die hem naar Texas leidde, naar de stad Amarillo, weet men niet zoveel meer over de activiteiten van privédetective John Blacksad, maar het mysterie zal opgelost worden.

Dankzij onze reporter Weekly, een bekende uit de omgeving van de detective, zijn er verschillende foto's van deze reis voor het eerst in de *What's News* gepubliceerd. Blacksad werd opgemerkt in het gezelschap van de dubieuze advocaat Neal Beato die enkele dagen na hun ontmoeting onder tragische omstandigheden overleed. Beato werd geraakt door een bus in Chicago. Men weet dat in een onderzoek geleid door de FBI gesuggereerd werd dat de detective betrokken zou zijn geweest in een moordzaak rond de beroemde en controversiële dichter Abraham Greenberg. Greenberg behoorde tot de literaire groep van de Beat Generation. John Blacksad was op dat moment in Texas, maar hij heeft altijd ontkend dat hij de schrijver tijdens zijn reis heeft ontmoet. Dat

werd bevestigd door getuigen (artiesten van een rondreizend circus). Die getuigenis zorgde ervoor dat de zwarte kat werd witgewassen. De werkelijke moordenaar, een zekere Chad, een volgeling van Greenberg, werd uiteindelijk gearresteerd voor de moord op zijn mentor. Zijn bekentenis pleitte Blacksad definitief vrij. De omstandigheden van deze moord blijven nog mysterieus, maar alles doet vermoeden dat de twee schrijvers, onder invloed van alcohol, een hoogoplopende en fatale discussie in Amarillo hebben gehad. Dat vertelde ook muzikant Bill Sorrows, die aanwezig was bij dat dispuut. Een onverwacht neveneffect was dat twee agenten van de FBI uit Albuquerque, verdacht van 'nalatigheid in het onderzoek', werden ontslagen. Ze wilden de zaak klasseren op het moment dat Blacksad werd aangeklaagd. Ze zouden er beter aan gedaan hebben om de raad van een echte detective op te volgen...

H. Kurtzman

ZOALS IK AL ZEI: HIJ DOET 'S MIDDAGS EEN DUTJE. DAN KUN JE ZIJN HERSENS INSLAAN, MAAR PAK HEM EERST ZIJN BOEKEN AF...

...JE KUNT ZIJN SCHEDEL MET EEN BLOK VERBRINZELLEN, JE KUNT ZIJN MAAG DOORBOREN MET EEN SPIES, ZIJN STROT AFSNIJDEN MET JE MES. MAAR EERST ZIJN BOEKEN PAKKEN, NIET VERGETEN! ZONDER BOEKEN IS HIJ NET ZO STOM ALS IK.

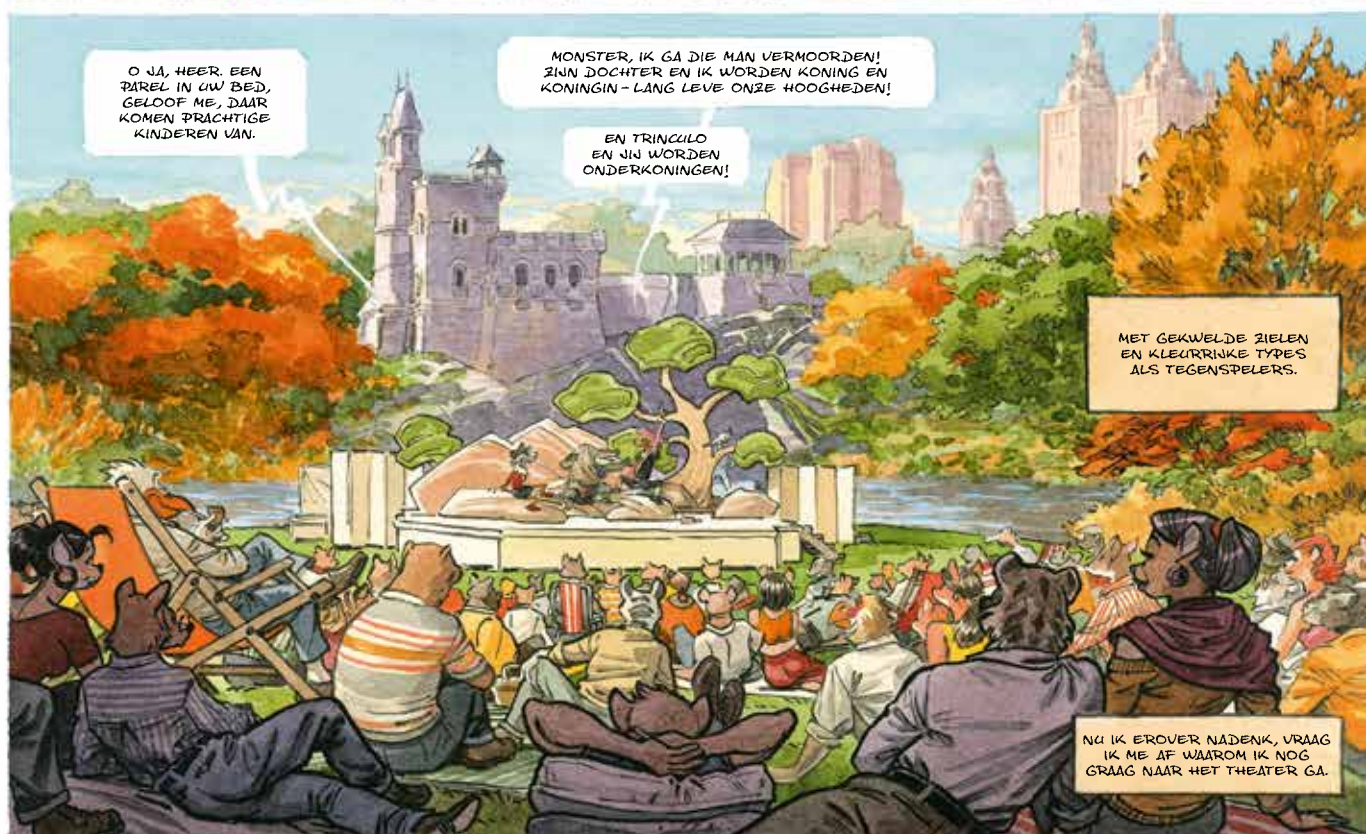
DAT HET LEVEN NIET MEER IS DAN SCHOUWTONEEL, DAAR ZIJN WE HET ALLEMAAL WEL OVER EENS.

ZE HATEN HEM ALLEMAAL EVEN ERG ALS IK. MAAR WAT JE ZEKER NIET MAG ONTGAAN, IS DE SCHOONHEID VAN ZIJN DOCHTER MIRANDA, ZELF NOEMT HIJ HAAR "WEERGALOOS".

DAT MEISJE IS DUS EEN BEAUTÉ?

TEGEN WIL EN DANK BEN IK BEROEPS GEWORDEN IN DE WERELD VAN HET DRAMA. TOESCHOUWER EN ACTEUR TEGELIJK, ME LAVEND AAN EEN COCKTAIL VAN LAGE DRIFTEN EN MENSELINKE ELLENDE.

O JA, HEER. EEN PAREL IN UW BED, GELOOF ME, DAAR KOMEN PRACHTIGE KINDEREN VAN.

MONSTER, IK GA DIE MAN VERMOORDEN! ZIJN DOCHTER EN IK WORDEN KONING EN KONINGIN - LANG LEVE ONZE HOOGHEDEN!

EN TRINCULO EN JIJ WORDEN ONDERKONINGEN!

MET GEKWELDE ZIELEN EN KLEURRIJKE TYPES ALS TEGENSPELERS.

NU IK EROVER NADENK, VRAAG IK ME AF WAAROM IK NOG GRAAG NAAR HET THEATER GA.

GERBEN VALKEMA

Wat gebeurt er als tante Sidonia plotseling omgetoverd wordt tot een ver familielid, het verwende nest Alice Van Stiffrycke, kleindochter van de Texaanse miljardair Byron Van Stiffrycke? En wat hebben een witte raaf en Krobbel, de afstammelingen van de heks Kovertol uit het album *De Tuf-Tuf-Club*, met de verdwijning te maken?

‘Ik werd prompt de klas uit gestuurd’

In *De Vroem-Vroem-Club*, na *Cromini* het tweede Suske en Wiske-hommagealbum van het gelegenheidsduo Yann (ook bekend als scenarist van Robbedoes, Marsupilami en Thorgal) en Gerben Valkema, word je onherroepelijk meegesleurd in een draaikolkavontuur vol magische wezens, rare vogels, gevaarlijke bandieten en rotte eieren.

De Nederlandse stripauteur Gerben Valkema (1980) zette met Elsje een van de meest onweerstaanbare strip-personages ooit neer en kreeg dit jaar de Stripschapprijs 2021, maar wie waren de vijf mensen die een invloed op hem en zijn werk hadden?

Valkema gaf meteen een lijstje en een verontschuldiging antwoord: ‘Helaas voor Munuera, Walt Kelly en Vandersteen, die omwille van die limiet van vijf buiten de boot vielen.’

Jan Kruis

Jan zag in mijn klungelige tienerteekeningen iets (ik weet nog steeds niet wat), en gaf me de kans om als leerling tekenaar in zijn studio te beginnen. Een ontzettend aardige man, gul met zijn tijd en kennis. Ik heb zijn strips in Studio Jan Kruis tot in den treuren bestudeerd, en ik ben nog steeds ondersteboven van de vanzelfsprekendheid waarmee hij zijn figuren tot leven wekte.

Daan Jippes

Aan Daan de ondankbare taak om van dat jonge knulletje in de studio een echte tekenaar te maken. Alleen al daarvoor verdient hij een lintje, maar ook omdat hij het goede voorbeeld gaf. Zelfs de virtuoze Jippes schetste zijn

figuren nog steeds met basisvormpjes! Nou ja! Was dat niet voor amateurs? Ik kon zijn talent niet overnemen, maar zijn noeste werkhouding wel. Later, toen we een studio deelden, heb ik met grenzeloze bewondering gekeken hoe hij zijn Havankboeken tekende.

Tome & Janry

De eerste Robbedoes die ik las was *De Komeet van de Tijd*, en ik was verkocht. T&J hebben een heerlijke balans tussen speelsheid en ernst in hun boeken, en als ik het tekenwerk van Janry zie, word ik altijd blij. Hij liet zien dat tekenen ook gewoon erg leuk kan zijn, in plaats van de frustratie die ik bij mezelf kende.

(Ik had ook voor Franquin kunnen kiezen, maar die leerde ik pas later kennen!)

Aimée de Jongh

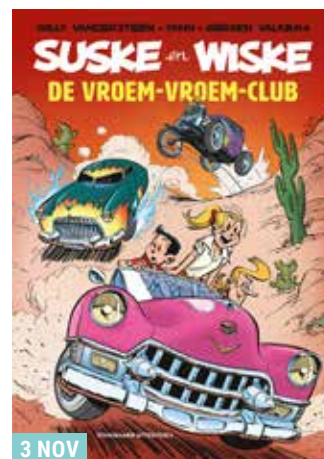
Welke halve gare stopt er nu een succesvolle dagstrip om zich te wijden aan het onzekere bestaan van een graphic novelist?! Nou, Aimée dus. En ik ben blij dat ze het gedaan heeft, want ik kijk met plezier en bewondering naar wat ze voor elkaar krijgt. Een meesterlijke verteller, een indrukwekkende tekenaar, en veel te bescheiden.

Catherine Ypma

Mijn tekenlerares van de middelbare school, die iets in me zag en me aanmoedigde. Ik herinner me nog heel goed een les waarin ik niet wist hoe ik moest beginnen of wat ik wilde doen. Ik werd prompt de klas uit gestuurd! Niet als straf, maar om mijn hoofd leeg te maken moest ik een ommetje door de wijk maken. Super advies. ■

© 2021 Standaard Uitgeverij

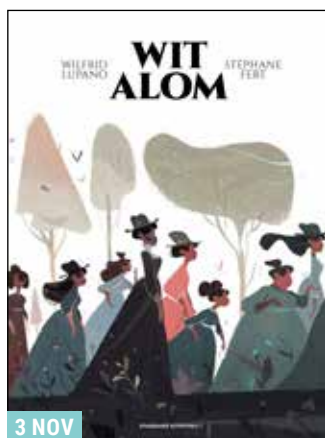
“Van het tekenwerk van Janry word ik altijd blij.”
— GERBEN VALKEMA

SUSKE EN WISKE HOMMAGE |
De Vroem-Vroem-Club | Yann, Valkema |
SC | 48 pag. | € 8,99 | HC | 56 pag. | € 14,99

© 2021 Standaard Uitgeverij

Angst wordt woede

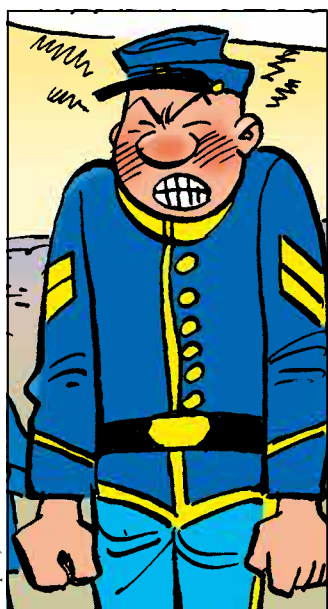
WIT ALOM | Lupano, Fert | HC | 144 pag. | € 29,95

1832, Canterbury in de staat Connecticut. Het lijkt een vreedzaam stadje in de buurt van Boston, maar een jaar eerder heeft de zwarte Nat Turner in het zuiden een slavenopstand geleid, die weliswaar na twee dagen de kop werd ingedrukt, maar waarbij ongeveer zestig witte mensen werden vermoord. De angst voor het zwarte gevaar bij de bevolking is groot. Wanneer juf Crandall bovendien aankondigt dat het kostschooltje van Canterbury ook voortaan zwarte meisjes zal toelaten, maakt de angst plaats voor woede.

Het zwarte dienstmeisje Sarah is leergierig. Ze ziet dat een stok in het water door het licht lijkt te breken en vraagt zich af hoe dat kan. Ze gaat naar juf Crandall en wordt zo haar eerste zwarte leerlinge. De gemoederen lopen hoog op, zeker wanneer juf Crandall na enige tijd besluit enkel zwarte meisjes in de kostschool toe te laten. Woede verandert in tomeloze agressie.

Wit alom is een op historische gebeurtenissen gebaseerd verhaal dat moest geschreven worden omdat het de feiten vertelt vanuit het standpunt van de zwarte leerlingen.

Grafisch intens mooi, dreigend en belangrijk.

© Dupuis, 2021.

Blutch wordt gek

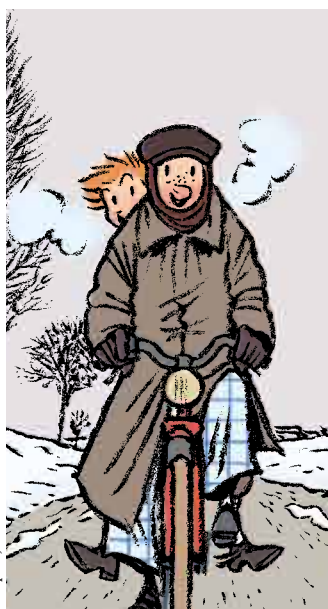
DE BLAUWBLOEZEN 64 | Waar is Arabesk? | Cauvin, Lambil | SC | 48 pag. | € 8,25

Wanneer Chesterfield en Blutch terugkeren van een missie verneemt Blutch dat Arabesk, zijn geliefkoosde merrie, werd gevorderd door generaal Grant. Blutch verliest zijn zinnen en speelt op zijn eentje *demolition team* in het kamp. Om hem te bedaren lijkt er slechts één remedie, hij moet Arabesk terugvinden en Chesterfield zal hem daarbij helpen. Maar hun tocht door vijandelijk gebied is niet zonder gevaar.

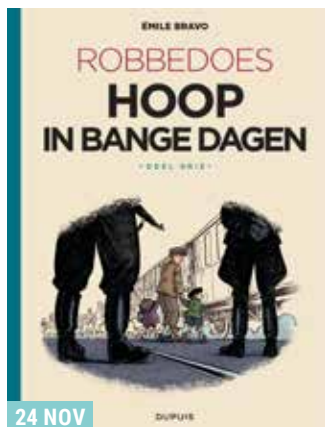
De Blauwbloezen zullen nog nieuwe avonturen beleven, maar ze moeten dat doen zonder hun geestelijke vader. Scenarist Raoul Cauvin overleed 19 augustus 2021, waarna de stripwereld in een diepe rouw verzonk. Want was Cauvin niet de man van de honderdduizend gags, de tientallen helden, de ontelbare lachsalvo's, de onvergetelijke reeksen als G. Raf Zerk, Vrouwen in 't Wit, Sammy, De Psy, Cédric, Cupido, Bij Sjaak, Agent 212 en Arme Lampil?

En vooral: was Cauvin niet die warme, spitsvondige, goedlachse man die niemand zal vergeten?!

Overleven tijdens de Tweede Wereldoorlog

© Dupuis, 2021.

ROBBEDOES DOOR EMILE BRAVO 3/4 | Het begin van het einde | Bravo | SC | 116 pag. | € 10,50

Lente 1942. Robbedoes zit met de joodse kinderen Lowietje en Suzanne op de trein naar Duitsland. In de wagon zitten enkel mensen met een Jodenster opgespeld. Robbedoes is er niet gerust in en wanneer hij vaststelt dat de trein vergrendeld is, probeert hij te ontsnappen door samen met de kinderen uit de traag rijdende trein te springen. De vluchtpoging lukt en Robbedoes vindt een veilig onderkomen voor de kinderen. Maar de oorlog duurt voort en ondanks hoopgevende berichten, zoals over de moeizame veldtocht van de Duitse troepen in Rusland, wordt de toestand in België almaar hachelijker. Kwabbernoot en Robbedoes proberen hun weg te zoeken, maar wie is vriend en wie is vijand?

In *Het begin van het einde*, het derde deel van het vierluik Hoop in bange dagen, plaatst Emile Bravo Robbedoes en Kwabbernoot op meesterlijke wijze in de alledaagse oorlogssituatie, alsof hij een kroniek van die periode schrijft, waarin mensen elk op hun eigen manier proberen overeind te blijven.

Bravo tilt de al rijke Robbedoe-traditie naar een torenhoog niveau.

Modder en bloed in Schemerwoude

DE TORENS VAN SCHEMERWOUDE 16
De man met de bijl | Hermann
SC | 48 pag. | € 8,99

Met het tiende deel van De Torens van Schemerwoude leek het verhaal van Aymar ten einde. Terwijl zijn manschappen eindelijk Schemerwoude heroverden en zijn erfgenaam werd geboren, stierf de dolende ridder.

Vader en zoon Huppen – Hermann en Yves H. – brachten sindsdien vijf oneshots uit waarin telkens een nakomeling van Aymar zijn eigen avontuur beleefde.

Maar in het satellietalbum *De man met de bijl*, het zestiende deel uit de serie, keert Hermann terug naar de middeleeuwen in het begin van de twaalfde eeuw, met Aymar in de hoofdrol. Op weg naar zijn kasteel moet Aymar zijn vroeger verloren land maar nu vijandelijk gebied doorkruisen. De weerzinwekkende en wrede Ulrik betrapt hem en laat hem voor dood achter. Het is Gaspard, een oude bekende, die Aymar van de dood redt. Toch blijft voor Aymar de vraag: hoe kon Ulrik weten waar hij was? Is er een verrader in zijn midden?

Hermann kan als geen ander de modder, het zweet, de stank en het bloed van de middeleeuwen weergeven. Daar geldt slechts een wet: die van de sterkste.

© 2021 Standaard Uitgeverij

Met een colt geboren

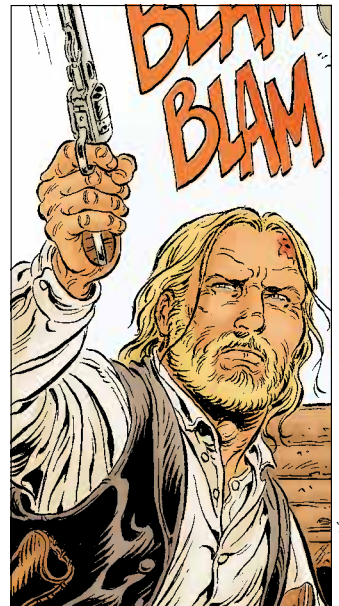

LONESOME 3 | Bloedbanden | Swolfs
56 pag. | SC | € 8,99 | HC | € 16,95

De naamloze ruiter zet zijn tocht verder, ditmaal per trein, waarbij de houten banken hem meer hinderen dan een zadel. Hij belandt in New York en merkt dat daar de wet nog meer wordt genegeerd dan in het ruwe Kansas. Je struikelt in de grootstad bijna over het geboefte en ook het politiecorps is er corrupt.

De man is op zoek naar een zekere senator Dawson, een machtig heerschap. Zijn nieuwsgierigheid levert hem alvast een flink pak slaag op. Wanneer hij toch de senator kan spreken, heeft die een verrassing in petto. Het is tijd om een keuze te maken. Is de geheimzinnige Miss Lyle een bondgenoot, of zelfs meer?

Yves Swolfs moet met een colt en een stetson geboren zijn, want zijn tekeningen ademen Far West. Bloedbanden is het derde deel uit het vierluik Lonesome.

© SWOLFS / ÉDITIONS DU LOMBARD (DARGAUD-LOMBARD S.A.) 2021

Spanning en humor à la The Pirates of the Caribbean

DE TORENS VAN SCHEMERWOUDE 16
De man met de bijl | Hermann
SC | 48 pag. | € 8,99

‘Een piraat leeft buiten de gevestigde orde en probeert zijn eigen weg uit te stippelen. Hij is een vrij man in een georganiseerde wereld. Hij reageert agressief en wraakzuchtig, maar kent zijn eigen zwakheden en dat zorgt meteen voor dramatiek.’ Stripauteur Mathieu Lauffray houdt van piraten. Dat had hij al bewezen met de knappe serie Long John Silver, die hij op scenario van Xavier Dorison tekende. Met Raven kreeg hij zijn eigen piratenserie en meteen zorgt hij voor twee fascinerende hoofdpersonages: Raven, de schurk die je rolt waar je bij staat, en Lady Darksee, meedogenloos en met een verleden dat ze niet van zich af kan schudden. Ze willen allebei, om andere redenen, een schat vinden die werd gestolen van de Maya's en verborgen door de soldaten van Cortez. Hij omwille van het fortuin, zij omwille van een mogelijke koninklijke gratie. De schat bevindt zich op het eiland Morne-au-Diable, dat broeierig heet is en bevolkt wordt door bloeddorstige kannibalen. De wedloop kan beginnen.

Raven lonkt naar het pure avontuur van de klassieke films van swashbuckling-acteur Errol Flynn als naar de tongue in cheek van Johnny Depps Jack Sparrow.

© DARGAUD 2021

ENRICO MARINI

Een shabby hotel, een slapende uitbater die een fles Bourbon als kussen gebruikt, een vrouw met een wespentaille die een gammele trap op gaat, haar hakken als kogels, een man in Italiaans maatpak, die in een gekerfde leren zetel op haar wacht met een pistool in de hand.

© 2021 MARINI - DARGAUD BENELUX (Dargaud-Lombard nv)

Bloedstollend mooi!

Enrico Marini, bekend van de reeks *De Schorpioen* en *Batman: The Dark Prince Charming*, weet met zijn tweeluik *Noir Burlesque* meesterlijk de sfeer op te roepen van de roman noir en de film noir uit de jaren veertig en vijftig van de vorige eeuw. Zijn verhaal zou er een van de grote Amerikaanse thrillerschrijver Dashiell Hammett kunnen zijn.

Enrico, wat trekt je aan in die jaren 40-50?

Enrico Marini: Ik hou van de films en romans uit die periode, zeker de films noir. De vrouwen daarin waren oogverblindend en fataal. De gangsters, en de mannen in het algemeen, droegen elegante kostuums. De auto's waren gestroomlijnd en sensueel. Ik hou van de esthetiek van de jaren 40-50 en de look van de films noir, geïnspireerd door de Duitse expressionistische cinema.

Wanneer je roman noir zegt, denk je aan Dashiell Hammett. Ben je een fan?

Ik heb zijn boeken gelezen en hou ervan. Maar mijn verhaal is er geen van een detective, zoals Sam Spade. Mijn

hoofdpersoon heet Slick en is een gangster. Maar het is een hardboiled personage. Zijn bijnaam is Slick wat sluw, geslepen, slim wil zeggen. Dat typeert hem, denk ik.

Ik herken ook de sfeer van *LA Confidential* van James Ellroy. Welke films of boeken hebben jou beïnvloed?

Ik hou heel veel van *LA Confidential* en ook van *Zwarte Dahlia* van Elroy, hard en meedogenloos. Magistraal. Maar ik geef de voorkeur aan de romans van Elmore James. Ik ben gek van zijn dialogen en personages. Ze zijn heel 'cool' en nonchalant. Hij heeft me meer beïnvloed dat Ellroy of Hammett.

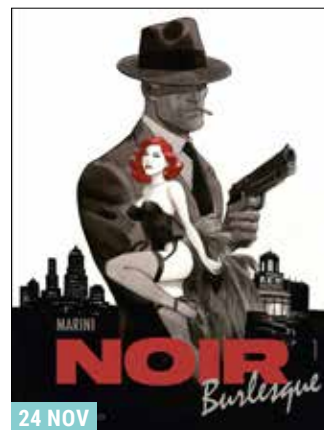
Ik las ergens dat voor het vrouwelijk hoofdpersonage Caprice de Duitse actrice Marlene Dietrich model stond. Klopt dit?

Ik heb me laten inspireren door meerdere femmes fatales uit de films noirs, vooral Ava Gardner, Gene Tierney en Rita Hayworth, exuberante en ontembare vrouwen die hun charmes gebruikten om ongelukkige mannen in de val te

lokken. Ze waren mysterieus en steeds omkaderd door een halo van licht.

Noir Burlesque is een grafisch meesterwerk. Waarom wou je enkel werken met de tinten wit/zwart/grijs en rood?

Ik wou een sfeer scheppen die dicht bij die van de films uit de jaren veertig en vijftig kwam. Dus koos ik voor zwarte inkt en warme grijstinten. Bepaalde details zoals haar, lippen, vrouwenkleden, auto's, bepaalde voorwerpen en vooral bloed accentueerde ik met rood. Dat creëert een grafisch onwettelijke en toch geen monotone sfeer. ■

NOIR BURLESQUE 1/2 | Marini
HC | 104 pag. | € 22,50

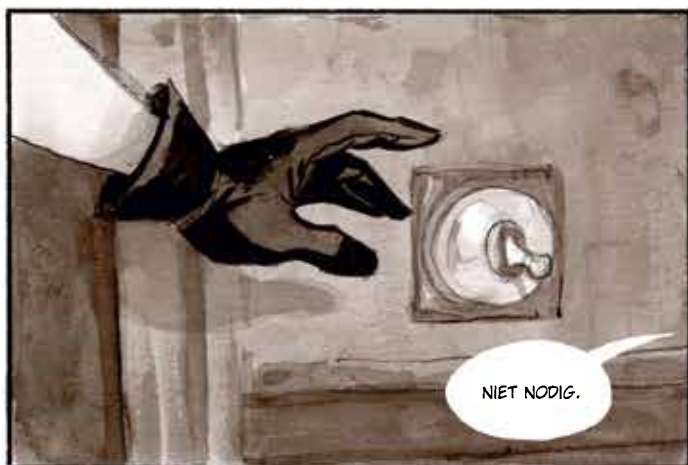

© 2021 MARINI - DARGAUD BENELUX (Dargaud-Lombard nv)

VOORPUBLICATIE UIT NOIR BURLESQUE 1
LEES VERDER ► WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/STRIPMUNK2

JÉRÉMY PETIQUEUX

De Amazone is het eerste deel van de nieuwe fantasyreeks Vesper, een grimmig verhaal over de strijd tussen licht en duisternis. Het is een album dat je niet onberoerd zal laten, want zoals de auteur Jérémy Petiqueux zelf zegt: 'In die fantasywereld zie je echo's van de wereld rondom je.' En die zijn niet fraai!

© 2021 JÉRÉMY DARGAUD BENELUX (Dargaud-Lombard nv)

Majestueuze fantasy!

De Amazone is het eerste stripalbum waarvoor je ook het scenario schreef. Werkte dat bevrijdend of voelde je toch een zekere druk?

Jérémy: Een werk waarbij je alle aspecten zelf in handen hebt, dat is de ultieme vrijheid. Voor mij was het eigenlijk een logische stap omdat ik begon met de reeks Barracuda te tekenen op basis van een uitgewerkt scenario van Jean Dufaux, waarvan hij de decoupages had gemaakt. Vervolgens werkte ik met Alejandro Jodorowsky als scenarist voor De Ridders van Heliopolis, zonder decoupages en minder gedetailleerd. Daarna schreef ik het scenario *Layla* voor Mika, wat een verrijkende ervaring was. Al die stappen leidden tot Vesper, wat zeer goed aanvoelt.

De druk komt er pas nu, met de verschijning van het album. Ik hoop dat velen het zullen appreciëren, zodat de uitgever me snel kan vertellen: 'Oké, amuseer je nu maar verder.'

Er zijn al zoveel fantasyverhalen verschenen. Was het geen uitdaging om iets nieuws te verzinnen?

Inderdaad de markt wordt overspoeld door fantasyverhalen, maar dan eerder met een Tolkieneske inslag. Mijn invloeden liggen elders. Een van mijn inspiratiebronnen was bijvoorbeeld de film *Flesh & Blood* van Paul Verhoeven. Een nieuwe visuele wereld scheppen is

zoals een berg beklimmen: spannend en plezierig. Als je een persoonlijk verhaal wil vertellen, moet je over de echte wereld vertellen zoals jij die ziet. In die imaginaire wereld moet de werkelijke wereld echoën.

Ik geef een voorbeeld. In het begin van *De Amazone* zijn er stammen, de Sorajis, die op zoek gaan naar een plek om te overleven nadat ze verdreven werden uit hun eigen land. Ze vragen asiel in het koninkrijk Sylvaestris maar worden daar onrechtvaardig behandeld. Recent hebben landen als Frankrijk en Duitsland toegegeven dat ze de grote migrantenstroom van enkele jaren geleden niet goed hebben opgevangen.

De heldin Vesper is een sterk personage. Wat onderscheidt haar van andere heldinnen?

Ik wou een heldin in de hoofdrol want toen ik het verhaal begon te schrijven – in 2012 – werd mijn dochtertje geboren en met een vrouwelijk personage zou ze zichzelf meer kunnen identificeren. Wat Vesper zo uniek maakt, werd eigenlijk ook door mijn dochter aangereikt. Toen we eens een man zonder arm passeerden, vroeg ze me hoe hij zo kon verder leven. Ik vertelde haar dat hij zijn talent met zijn andere ledematen moest leren ontwikkelen. Dat gebeurt ook bij Vesper. In het begin is ze een magiër die dankzij de taal heel machtig

is, tot haar tong wordt afgesneden en ze 'normaal' wordt. Ze moet voor zichzelf nieuwe talenten zien te ontwikkelen. En dat 'nieuwe talent' is Zarak.

Ja Zarak, wat een wonderlijk wezen!

Hij wordt geboren uit de tong van Vesper en is een kleine demon die zich kan transformeren in allerlei soorten wapens. Hij en Vesper zijn door hun gedachten verbonden en hij spreekt voor haar, maar niet altijd zoals zij het wil, want zij is ernstig, koppig en moedig, en hij... het tegenovergestelde. Het duo vormt een zeer origineel gegeven in dit universum. Grafisch baseerde ik Zarak op mijn kat en op een ifrit, een soort djinn uit de Arabische mythologie. ■

VESPER 1 | De Amazone | Petiqueux
HC | 56 pag. | € 19,95

ETHERIA

IN HET JAAR 1151 VAN DE EKKLESIAANSE KALENDER VIELEN DE SORAJIS-NOMADEN IN DE BUITENSTE ARCHIPEL TEN PROOI AAN OORLOGEN EN VERVOLGINGEN. OP DE RUG VAN NEPHILIM STAKEN ZE DE WOLKENZEE OVER OM OP HET CENTRALE CONTINENT VAN SYLVAESTRIS EEN NIEUW LEVEN OP TE BOUWEN.

BUITENSTE ARCHIPEL

SORAJIS

CENTRAAL CONTINENT

KONINKRIJK
SYLVAESTRIS

HET KONINKRIJK SYLVAESTRIS VERZETTE ZICH ECHTER TEGEN DEZE MIGRATIESTROOM. DE SORAJIS WERDEN AANGEZIEN ALS EEN BEDREIGING. ENKELE EEUWEN GELEDEN HADDEN ZE NOG ALS SLAVEN IN HET KONINKRIJK GELEefd, EN DE OPSTAND DIE HEN UITEINDELIJK DE VRIJHEID SCHONK, ZINDERDE NOG NA IN IEDERS GEHEUGEN...

DE SORAJIS HADDEN GEEN ANDERE KEUS DAN HET CENTRALE CONTINENT BINNEN TE VALLEN. ZE WERDEN ECHTER KEER OP KEER TERUGGEDRONGEN DOOR HET KONINKRIJK. TOT ZE ER NA TWEE JAAR IN SLAAGDEN OM VALESTIEL IN TE NEMEN, DE HEILIGE STAD VAN DE EKKLESIA...

VALESTIEL WERD BELEGERD EN DE SORAJIS ZATEN GEVANGEN TUSSEN HAAR ONNEEMBARE MUREN.

VALESTIEL

WE SCHRIJVEN 1159. DE PAAR DUIZEND SORAJIS DIE DE BELEGERING HEBBEN OVERLEEFD ZIJN UITGEHONGERD EN UITGEPUT. HET KONINKRIJK SYLVAESTRIS EN DE EKKLESIA WILLEN VAN DE SITUATIE GEBRUIKMAKEN OM EEN EINDE TE MAKEN AAN DE OORLOG.

VOORPUBLICATIE UIT DE AMAZONE
LEES VERDER ► WWW.STANDAARDUITGEVERIJ.BE/STRIPMUNK2

MAAR MET HUN BRANDENDE PIJLEN SLAGEN DE SORAJIS ER NOG
ALTIJD IN OM HET LEGER VAN SYLVAESTRIS EN DE PALADIJNEN VAN DE
EKKLESIA TERUG TE DRINGEN. DE TIENDUIZEND PALADIJNEN KUNNEN
ECHTER SINDS KORT OP DE STEUN VAN DE BASTAARDPRINS
CRIMSON NYX EN ZIJN RIDDERS REKENEN.

IN DIE REGEN VAN VUUR EN BLOED STRIJDT OOK
VESPER, DE 'AMAZONE VAN DE RIDDERS VAN NYX'.

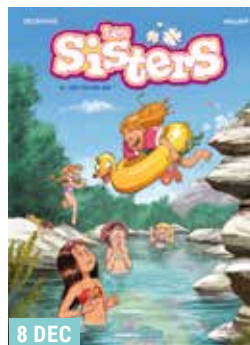

Familiestrips

Ook benieuwd welke avonturen je favoriete helden gaan beleven? Duik mee in de wereld van drijvende dokters, misverstand en bekvechtende sisters.

HARTENDIEFJES 5 | De pestheksen | Beka, Labourot | SC | 48 pag. | € 7,50

SISTERS 16 | Doet ze het of doet ze het niet? | Cazenove, William | SC | 48 pag. | € 7,50

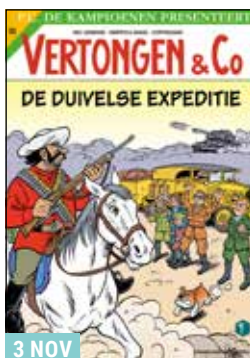

DE SMURFEN 40 | De smurfen en de witte storm | Peyo, Culliford, Jost, Diaz | SC | 48 pag. | € 7,50

Lees meer
over alle
nieuwe strips!

F.C. DE KAMPIOENEN 116 | De knecht van tante Eulalie | Leemans | SC | 32 pag. | € 6,99

VERTONGEN & CO 35 | De duivelse expeditie | Leemans, Swerts, Vanas | SC | 32 pag. | € 6,99

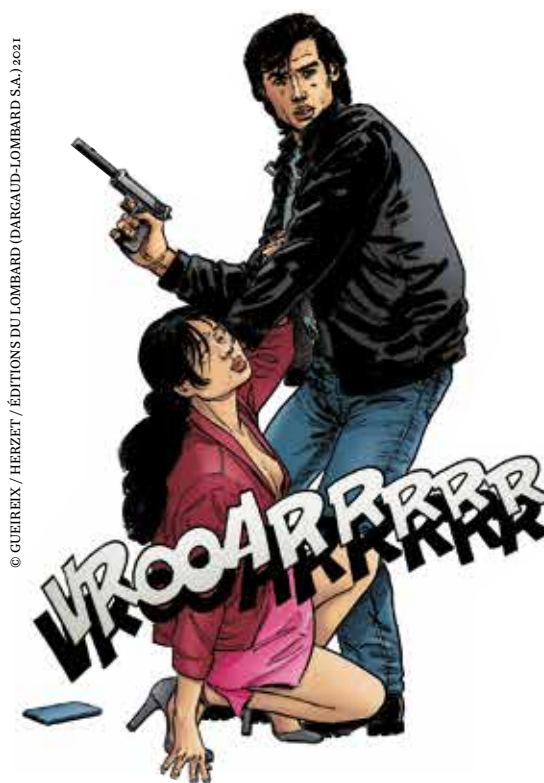
SUSKE EN WISKE 360 | De drijvende dokters | Van Gucht, Morjaeu | SC | 48 pag. | € 7,25

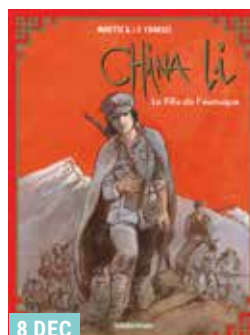
KID PADDLE 17 | Moet ik er een tekening bij maken? | Midam | SC | 48 pag. | € 7,50

Avonturenstrips

Van een prachtig geschilderde ode aan de wolf over bugs en nagelbijtende actiethrillers tot een reis door het hart van de Chinese geschiedenis. Laat je meeslepen door deze ijzersterkste verhalen.

DE KILLER STAATZAKEN 3/3 | Matz, Jacamon | HC | 64 pag. | € 14,95

CHINA LI 3 | De dochter van de Eunuch | Jf & M. Charles | HC | 72 pag. | € 17,95

TEAM RAFALE 8 | Precaire lancering | Zumbiehl, Lourenco | 48 pag. | SC | € 8,99 | HC | € 16,95

ALFA 16 | Sherpa | Herzet, Queireix | SC | 48 pag. | € 8,99

TANGO 6 | Op de oevers van de Paraná | Matz, Xavier | 56 pag. | SC | € 8,99 | HC | € 16,95

DE WOLF ZEI ME... 2/2 | Servais | HC | 80 pag. | € 20,95

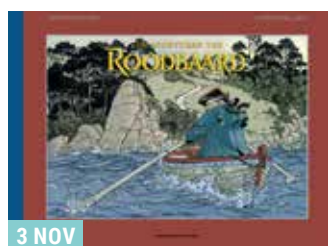
BRUSSEL HOOFDSTAD DER DROMEN |
Peeters, Schuiten |
HC | 128 pag. | € 34,99

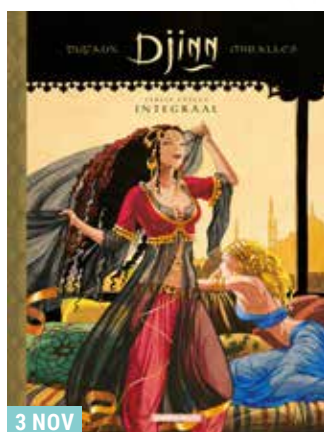
KUIFJE DE KRAB MET DE GULDEN SCHAREN - 80 JAAR HADDOCK | Hergé
HC | 72 pag. | € 16,99

Cadeautips

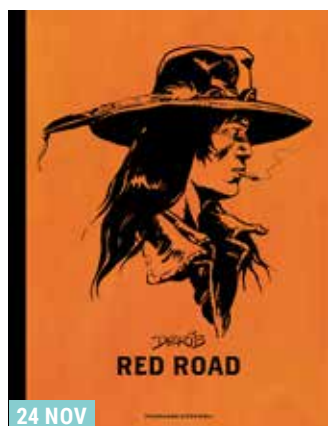
Met een strip pak je uit! Treed in de voetsporen van onze avonturiers en ontdek een schatkist vol spannende verhalen.

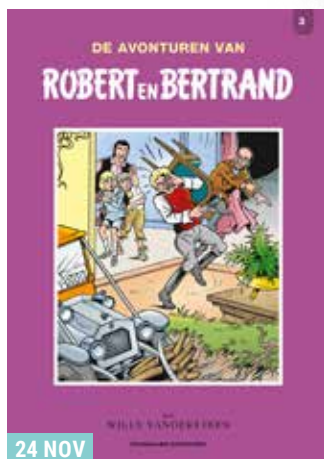
ROODBAARD | Het tij van Sint-Jan |
Convard, Juillard |
HC | 48 pag. | € 19,99

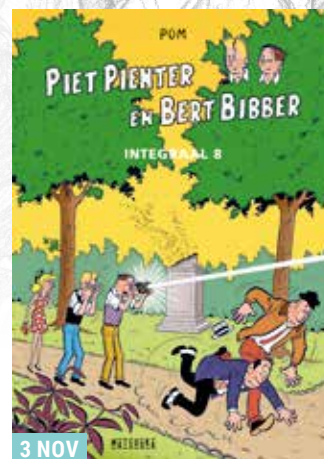
DJINN INTEGRALE 1 | Dufaux, Miralles |
HC | 208 pag. | € 39,95

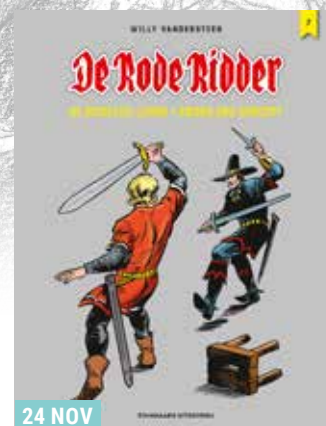
RED ROAD INTEGRALE | Derib |
HC | 280 pag. | € 39,95

ROBERT EN BERTRAND INTEGRALE 3 |
Vandersteen | HC | 224 pag. | € 34,99

PIET PIENTER EN BERT BIBBER INTEGRALE 8 | Pom | HC | 208 pag. |
€ 34,99

DE RODE RIDDER INTEGRAAL 7 |
Biddeloo | HC | 272 pag. | € 34,99

Schenk een leven vol leesplezier met de strips van Standaard Uitgeverij.

Keuzestress? Gebruik de cadeauwijzer om het perfecte cadeau te vinden!

Surf naar www.standaarduitgeverij.be/cadeauwijzer-stripmunk

en ontdek de strafste strips om te geven, te krijgen én te lezen!

HEH BESTE LUISTERAARS. IK BEDOEL LEZERTJES. JOMMEKE, FILIBERKE, FLIP EN IK BELEVEN EEN ONGELOOFLIJK SAAI AVONTUUR. EUH... IK BEDOEL EEN REUZESPANNEND AVONTUUR. WE GAAN NAAR FLAPLAND. EUH... LAPLAND, OM EEN KERSTBRIEF PERSOONLIJK AF TE GEVEN AAN MUN GOEDE VRIEND NOËL, DE KERSTMAN. EN DAT VERLOOPT ALLEMAAL HEEL VLOT. IK BEDOEL, WE KRUGEN ONDERWEG VEEL PROBLEMEN. IK ZEG ZELFS MEER, HÉEL VÉEL PROBLEMEN!

LEES ZEKER DE VALSE KERSTMAN!

JOMMEKE 307 De valse kerstman |
Delzenne SC | 48 pag. € 7,25

Mooie kerstpensen,
euh kerstwensen!

